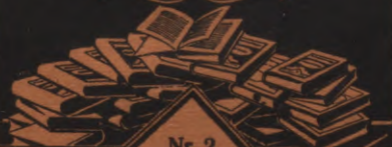

RAKSTNIEKU SEJAS

SERIJA SKOLAI UN JAUNATNEI

KRISTAPS
FÜREKERS

Nr. 2

A. DAUGES UN V. PLŪDOŅA REDAKCIJĀ
VALTERA & RAPAS IZDEVUMS.

810.09

8
810.09 4/133

RAKSTNIEKU SEJAS SERIJA SKOLAI UN JAUNATNEI

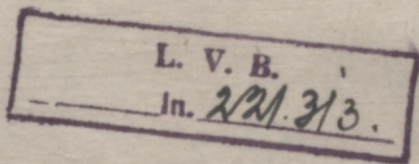
A. DAUGES UN V. PLŪDOŅA REDAKCIJĀ

216.192
Nr. 2

KRISTAPS FÜREKERS

RĪGĀ, 1927
VALTERA UN RAPAS AKC. SAB. IZDEVUMS.

Valtera un Rapas
akc. sab. grāmatspiestuve
Rīgā, Brīvības ielā 129/133.

60.

56

Apcerējums

par Kristapa Fūrekera mūžu un viņa
literārisko darbību.

Fürekera mūžs.

Reti kāds no latviešu dziesminiekiem tā vilina pētīt viņa likteni un talanta attīstīšanos, kā Kristaps Fūrekers (Cristophorus Fūreccerus). Protī, viņš latviešu literatūrā rada ko gluži jaunu, necerētu, nedzirdētu; bet pats sadzīvē stāv nomālus no lielā ceļa, neņemdam vietas un amatus, kas viņa vārdu un likteni pēcnākamiem darītu zināmu. Ta viņš pamazām nozūd pagātnes tumsā, ka tagad pat vairs nav nosakams, kad un kur viņš piedzīvojis beidzamo stundu. Tikai viņa darbi spīd kā gaišs stars vēl mūsu laikos un padara rakstnieku fantāzijā viņu par mītisku dziesmu varoni, kam savu ideālu dēļ jābēg no dzimtenes uz tālām jūras salām. Šai romantiskai fantāzijai, pēc kuņas Fūrekera mūža galu itīn kā būtu pavadījis Tabago salā, nu gan nav nekāda īstena pamata, bet tiesa paliek, ka viņš droši vien dabūjis nest ciešanas, kas stāv sakarā ar viņa dziesminieka brīvo darbu, un ka viņš juties sabiedrībā vientulis un svešs.

Jo vairāk mums tāpēc derēs iepazīties ar tām ziņām par Fūrekeru, kas mums pieietamas.

Kristapu Fūrekeru tura par Kristjaņa Fūrekera dēlu, kas 1604. gadā Neretā uzņem mācītāja amatu. Vai viņš tiešām tur dzimis un audzis, nav droši nosakams. Vismazākais, viņa dziesmās nekādu drošu pēdu neatrodam, ko augšzemnieku izrunai būtu vajadzējis uz viņu atstāt. Jo nav domājams, ka apkārtnes izloksne būtu toreiz varējusi palikt neievērota, kad viņa arī tagad dara iespaidu nevien uz runātājiem, bet pat uz rakst-

niekiem. Un toreiz jau vēl rakstu valodas nemaz nebija, kas dialektam būtu turējusi līdzsvaru. Ta tad gandrīz jādoma, ka Fūrekers, ja viņš Neretā būtu dzimis, drīz no turienes tomēr būtu aizgājis uz citu pusi. 1632. gadā viņu ieraksta Tērbatas universitatē par studentu. Še Fūrekers uzņem iespaidus no Mancela. Mancelis ap to laiku izdod savu „Lettu“ un gatavo savu sprediķa grāmatu, kur viņš parādās, kā ievērojams valodas pratējs un latviešu prozas rakstnieks. Vēra liekot, ka ap to pašu laiku arī zviedru valdība Vidzemē sekmēja evaņģēlija izplatīšanos un vēlēja latviešu zemniekiem nākt pie izglītības, nebūs ko brīnīties, ka arī Fūrekers sāka augstskolā par latviešu valodu interesēties. Bet paiet ilgi gadi, pirms no viņa atkal ko dzirdam: Stāsta, ka viņš pa to laiku ticis par teoloģijas kandidatu. Bet jāšaubās, vai šī ziņa pamatota, jo vēl 1685. gadā, kad Fūrekers jau miris, Adolfsijs to arvienu dēvē par „theologiae studiosus“; Adolfsijs, bez šaubām, pazina Fūrekera apstākļus, un nav droši zināms, vai „studiosus“ viņa valodā nozīmētu „kandidatu“. Ta tad jāšaubās, vai Fūrekers savas dievvārdu mācības pavisam beidzis, vai ne.

Gadu 20 pēc iestāšanās augstskolā Fūrekeru atrodam Dobelē. Tur 17. gadu-simtenā vidū strādā par mācītāju ārzemnieks Indriķis Adolfsijs (Henricus Adolphi). Gribēdams latviešu valodā iedziļināties, viņš mācās latviski no Fūrekera, kas arī ap to laiku uzturas Dobelē. Ta tad Fūrekers Dobelē būtu meklējams ap 1650. vai 1660. gadu. No Dobelnieku tagadējās valodas Fūrekers atkāpjas tikai retās formās. Ta caurmērā jāspriež, ka viņš savu latviešu valodu mācījies Jelgavas-Dobeles apgabalā.

Kālab viņš Dobelē uzturējies, un ar ko viņš nodarbojies, nav nemaz zināms, vai arī ziņas nenāk no pirmās rokas. Stāsta: viņš te esot apprecējis pārtikušu brīvu latvieti un dzīvojis latviešu starpā, gribēdams labi latviski iemācīties. Lai gan latvieši toreiz nebij tik galīgi nospiesti, kā pēc tam, 18. gadu-simtenī, tomēr

latviete arī toreiz nederēja, pēc vispārēja uzskata, mācītam vācietim par sievu. Nebūtu taisni ko brīnīties, ja Fūrekers šo savu precību dēļ vien būtu samaitājis savu mācītāja karjeru. Bet lai tas nu būtu kā būdams, zināms ir, ka Fūrekera precības tam sagādāja ienaidu un nicināšanu. Baznīcvēsturnieks Tečs mēģina Fūrekera izturēšanos kā nekā aizbildināt. Tā vien jau ir svarīga liecība, ka aizbildināšanas ir vajadzējis.

Laikam, uz šo pašu precību jautājumu, savienotu ar kādiem kārtu vai tautu aizspriedumiem, zīmējas Adolfiga noslēpumainie vārdi, kas lasāmi Kurzemes dziesmu grāmatas priekšvārdos 1685. g. Dziesmu grāmatas izdevējs bija superintendents Adolfigs, Fūrekera bijušais latviešu valodas skolēns un Fūrekera talanta cienītājs. No šiem priekšvārdiem, kas sacerēti kā uzruna toreizējam Kurzemes lielkungam, pasniegšu te tulkojumā visas zīmīgākās vietas.

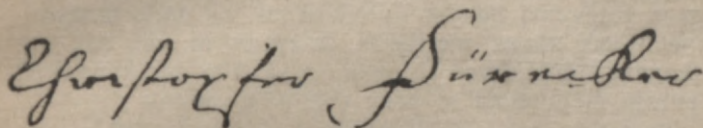
„Itin kā citas valodas ar mācītu prātu, čaklu pārdomāšanu pamazām ir vestas uz daudz lielāku pilnību, nekā viņas priekš seniem laikiem vispārīgi bijušas lietojamas, tā ir atgadījies arī ar latviešu valodu, ka Jūsu Augstdzimtīgās Spodribas bijušais zemes bērns un pavaltnieks Christophorus Fūreccerus, svētu rakstu māceklis, ir bijis īpaši čakls krietni iemācīties latviešu valodas pazīšanā, kas viņam arī ir pašķīries vairāk, nekā daudz citiem, tā ka viņš ne tikai smalki novērojis latviešu izloksni, labi noklausījies viņu frazeoloģiju, bet arī sakrājis daudz skaistas piezīmes, no kurām viegli būtu bijusi sastādāma grāmatīņa, ja pa slimības laiku nebūtu — no neuzticamām rokām viņa rokraksti noblēdīti, kā tas noticis arī ar dažām pārtulkotām grāmatām. Tapēc tad, zināšanu labi piesavinājies, viņš pieņēma roku un ņēma priekšā nelaiķa Manceļa latviešu Rokas-grāmatu, pārtulkoja evaņģeliju, vesperu lekcionus, ciešanas stāstus un tāpat stāstus par Jeruzalemes izpostīšanu daudz daudz tirākā nevācu valodā; bet īpaši, sagatavoja ar atskaņām krāšņu dziesmu grāmatu, kāda latviešu valodā nekad nav redzēta, kur atrodama sevišķi;

glīta un dabīgi (ungezwungen) saprotama nevācu valoda. Pie tam viņš ir atstājis arī daļu no psalmiem un svētku lūgšanām.“

Otrā priekšvārdā Adolfijs, uzrunādams „kristīgo, iekš Kristus mīlēto lasītāju“, stāsta, ka viņš Dobelē uzcītīgi mācījies „latviski jeb nevāciski“. „Šo savu pienākumu kā klājas nopietni kopdams, es ļoti sev par labu izlie-toju nelaiķa Kristoforu Fūrekeru kgu, svētu rakstu studiozu, kas nevien oriģināla (Grundsprachen) valodās un teoloģijā bij darījis savu tiesu, bet visvairāk, čakli pakalpētīdams, bij ieguvis itin neparastu prašanu latviešu valodā. Ko nu es ar Dieva palīgu no nelaiķa Manceļa krāšņā darba, ko viņam Dievs lai atmaksā ar mūžīgu prieku, esmu ar lielu pūliņu gluži bez gramatikas iemācījies, čakli sarunādamies ar Fūrekeru un, viņa laipni pamācīts, esmu laiku pa laikam pārlabojis un arvienu laimīgāki atzinis, kā īsti latvietis savu valodu runā un izloka. Caur to tad mani biežie amata darbi tapa daudz atvieglināti, un arī klausītāji saprotamā kārtā mācīti, tika it manami paskubināti uz čaklu klausīšanos un dievbijībai noderīgu mācīšanos. Pie tam par sevišķu piepalīgu bij tas, ka viņš, Fūrekeru kgs, uz manu lūgšanu pārtulkoja pāri dziesmas latviešu dzejā, kas, tīras un saprotamas būdamas, bez tam zilbēs līdzīgas un ar atskaņām, no maniem klausītājiem tika saņemtas ar tik lielu kāri, ka tie nevien tekstu drīz paturēja galvā, ja ko izlasīja kādas reizas priekšā, bet arī mel-diju (ko citādi pareizi pakal nodziedāt visiem latviešu kārtas cilvēkiem liekas neiespējama lieta) tik labi notvēra, ka arī vācieši, kam šie nabaga ļautiņi ar savu nopulēšanos agrāk bij par apnikumu, tagad no tam smēlās tādu sirsnīgu prieku, ka viņi, pretī agrākai pa-rašai, ņēma dalību pie latviešu dievkalpošanas ar lielu labpatikšanu.

Ši caur skaistajām dziesmām modinātā kāre uz mācīšanos kārdināja atkal pašu Fūrekeru, pārtulkojot vairāk dziesmu, lai mums nebūtu trūkums pie mācīšanās; tā attīstoties iznāca beidzot, paldies Dievam, vesela dziesmu grāmata.

Un katrs ar prieku apsveicināja to labumu, ko šis darbs nesa, tāpēc arī citi mācītāji, kam īsti rūpēja savas uzticētās draudzes, kā spējams, uz augšu cilāt, mina tais pašas pēdās, klausītājiem bagāti vairojoties. Bet daudzkārtīgi pārrakstot, dziesmās ieviesās kļūdas, un daudz uz Dievu griezta dvēseles vēlējas, ka šo derīgo darbu pasniegtu Dieva baznīcai arī rakstos iespiestu“.

Kr. Fürekers paraksts.

Fürekers nu esot sācis Manceļa Rokas-grāmatu cauri lūkot un lielāko darba gabalu jau bijis nokārtojis, bet „tai laikā“, viņš saka: „nāca starpā visādi kavēkli, ko mēs tagad nevaram pieminēt, tā ka daudz gadiem vajadzēja aiziet, tomēr katķisms, Zalamana sakāmi vārdi un Zīraka gudrības grāmata tulkojumā, kā arī pilnīga lūgšanas grāmata nevarēja kļūt gatava, līdz viņš, Fürekers kgs, beidzot mēli un roku triekā pazaudējis, bija spiests, no šī darba gluži atsācīties.

Sācis savu dziesminieka darbu Fürekers, pēc Adolfa vārdiem, ir ap gadu simteņa vidū, pie kam jādomā, ka īpaši sākumā dziesminiekam bij jāpārspēj daudz formas grūtību. Vēl ap 1670. gadu atgadās dziesmas bez atskaņām, par kurām jāspriež, ka Fürekers viņas būs tišu atstājis tādā mazāk pilnīgā formā, bet atradis tādu dzejošanu par vieglāku. Taisni ap pieminēto laiku Fürekers ir darbīgs, produktīvs, kā to gaiši izrāda nepārprotamas liecības. 1671. gadā iznāk Rīgā pie Bessemessera jauna izdevumā Manceļa „Lettische Geistliche Lieder und Psalmen, Collecten und Gebete. Šoreiz šis krājums ir pavairots arī ar atskaņu dziesmām. No šim lielāka daļa nes Fürekers vārdu un ir apzīmētas ar C. F.

Fürekera dziesmas.

Fürekera dziesmas visas ietilpst mācītāja Adolfa izdotā dziesmu grāmatā *).

Viņa dziesmu valoda, ko viņš ar sevišķu rūpību un mīlestību izkopies, ir nesalīdzināmi labāka par Mancela un arī citu tā laika dziesminieku valodu. Pielikšu te kādus paraugus no vecākiem laikiem. Minētā 1671-gada izdevumā līdz ar Fūrekeru sāk vēl pāris dziesminieku mēģināties metriskās dziesmās ar vai bez aīskaņām. Panākumus vislabāk noskārstam tur, kur vairāk autoru mēģinājuši to pašu oriģinālu tulkot.

Kāds Jnc. A. raksta:

„Kad rieta Laika pacāhlohsj,
Und gullet eemu Wackarohjā,
Tad manas Atziš stahw uj Deew.
Ka Bārnings luhf uj ſawa Tāw.“

Fūrekers.

„Kad eš no Rieta peezehlohs,
Zeb gulleht eemu Waffarōs,
Tu, Deewš, man ſchaujees Brahtinnā,
Ka tew bij nahft man Baligā.“

Tada vai vēl lielākā mērā Fūrekera dziesmas pārspēj arī citus paralēlos gabalus minētā grāmatā. Viņās atrodam jau no paša sākuma kautko pilnīgu, nevien valodas ziņā panesamu, bet arī iekšīgi izjustu; Fūrekers dzīvo līdz tai dziesmai, ko viņš latviski atdzejo. Nav iespējams visas tās skaistās vietas te atkārtot.

Arī vēlākie dziesminieki varēja uz Fūrekeru atskatīties kā uz labu paraugu, zīmējoties uz valodu un dzejas

*) Vermehrtes Lettijches Hand-Buch . . . hernach durch den Weiland Ehrenfesten und Wohlgelehrten Hn: Christophorum Fūreccerum SS. Theol. Studiosum. Aufss fleißigste von vielen Sprach-Fehlern gesäubert x. sührnehmlich aber mit einem in reine Verse übersehten Gesang-Buche vergrößert x. Mitau 1685.“

gaumi. Vecais Stenders, pats būdams liels valodas pratējs, dēvē Fūrekeru par pirmo stipro latvieti.

Fūrekerā rakstos sastopamas dažas mūsu valodas senlaiku formas. Tā viņam datīvs un instrumentālis daudzskaitlī vēl mēdz beigties ar „s” piemēram:

„Tu gribbees zēti apfampjams
Ar šiprahms tizzibš rozinnahms.”

* * *

„Bij ehřchēems augt in dadšchēems,
Bij tahrpeems ehřt in špradschēems.”

Talāk Fūrekers konsekventi lieto „in” tai vietā, kur pie Mancela atrodam „unde”. Senākajā latviešu valodā, piemēram labākajās tautas dziesmās, šī vārda nemaz nav, viņa vietu izpilda „ir” (-arī). Vēlāk vācu „und”am šo funkciju uzņemot, varēja izcelties samaisījums no „und” un „ir”, tā jaunam vārdam „in” rodoties.

„Laid”, ko Fūrekers konsekventi lieto tagadējā „lai” vietā, ir skaidra imperatīva forma un būs toreiz bijusi kā tāda gaiši apzināma.

„Kart” jeb „lahrt” ir Fūrekeram vēl šķirama prepozīcija: „Lavs engels laid kart mani miht” (373). Prepozīciju „aiš” saliktos vārdos atrodam pārsvarā rakstītu: „as” vai „ahs”, paretī arī: „ais”.

Retās vietās Fūrekers lieto dubulto atgriezenisko formu, ka: „apřatampeš” (Adolfija 59), „atřamodaš” (Adolfija 124). Piederumvietnieka vārdu „juhřu”, „muřřu” Fūrekers loka konsekventi līdz ar nākamo nomenu: „muřřa pils”, „muřřās řirdiš”. Šīs formas lieto arī Viřmanis savā Opicā (1697.), tāpat Glūks un Mancelis.

Fūrekerā dziesmas ir latviešiem radījušas jaunu garīgu pasauli; viņas arī radījušas mūsu tagadējo mākslas dzeju. Uz viņām atbalstās mūsu mākslas dzejas galvenie likumi un parašas.

Tautas dzeja atskan nepazīst. Fūrekers ievēd tās. Tautas dzeja pazīst tikai metrus ar krītošu akcentu

(trochajus un daktilus), Fürekers ievēd arī metrus ar neuzsvērtu sākuma zilbi (jambus, anapestus). Tautas dzejai ir gandrīz bez izņēmuma tikai vienmuļīgas rindas; Fürekers ievēd visu strofu bagātību, kāda toreiz atrodama Vācijā, un dziesmā „**Reds, šhi deena jau pagalam**“ — Fürekers patstāvīgi vēl ir radījis kādas strofas klāt.

Fürekera mūzs krīt īstā attīstības laikmetā. Kā priekšgājēju un vecāku laika biedri viņš atrod Juri Manceli, mirušu 1654. gadā. Kā vēlāks laika biedrs reizā ar viņu darbojas bībeles tulkotājs Glūks. Adolfs no Fürekerā mācās tiklab dziesmu mākslā, kā gramatiskā valodas saprašānā, un Višmanis izdod 1697. gadā Ipašu dzejas mācību, sauktu „Nevācu Opics“, pie kam kā īsta dzejnieka paraugs viņam acu priekšā stāv Fürekers. Tā Fürekers ar savu talantu stāv pašā vīdūcī pirmajam ziedu laikam latviešu rakstniecībā. Prozai viņš ir tālāks izkopējs, mākslas dzejai nodibinātājs, valodas un dzejas teorijai pirmais ceļa pašķīrējs.

Doc. L. Bērziņš.

**Kristapa Fürekerā
dziesmu izlase.**

Von der Menschwerdung JESU CHRISTI.

Nun komm der Heyden Heyland C. F.

1. Nāh3 tu Lauſchu Beſtitajs / Ko mums Deews irr
dahwanajs¹⁾ Behrnin ſchēhſtas Jumprawas / Par ko wiſſi
brihnijahs.

2. Wiſch no Lehwa nahzis ſchurp; Beh3 pee Lehwa
gahjis turp: / Ellē brauzis; peh3 taſ patſ / Deewa
ſtrehſlā ſehdinahs.

3. Winnam peeder Lehwa Gohds / Sawahm²⁾
Meeſahm Spehks ir dohts / Kaſ muhs wahjuſ ſpeh3ina /
Nah3 ikweenam Paigā.

4. Schis tawſ Schuhplits ſpoſchi ſpihd / Gaiſchums
Natti bij to brihd; Taſ wehl taggad uhſnemmu muhs /
Spihdehſ tam / kaſ tizzigſ buhſ.

5. Deewam Tehwam muhſchigſ Gohds / Tāpatt Winna
Dehſlam dohts / Swehtam Garram arridſan / Sakkam
Slaw' in³⁾ Bateiſchann'.

Von der Geburt Jeſu Chriſti.

Vom Himmel hoch da kom ich her. C. F.⁴⁾

1. Nō Debbeſim buhſ man atneſt / Jums labbu /
jauku / jaumu Wehſt / Ko Deews man lizzis fluddinaht;
Jums buhſ uſ Betlem' ahſſtaigaht⁵⁾.

1) Dāvinājis. 2) Viņa. 3) Un.

4) Martiņa Lutera sacerēta dziesma. Motīvs no Lūkasa
evanģēlija. Luters to sacerējis saviem bērniem uz Ziemas svēt-
kiem. Papriekš tā dziedāta vecā tautas mēldiņā, tad tagadējā korāļa
mēldiņā. Kaſ to komponējis, nav zināms.

5) Aizſtaigāt.

2. Tad klauſajtees / kas notizzis : Jums Behrniſch ſchodeen peedſimis / No Jumprawinnas Meeffinnahims ;
 Tas jums ar Preeku ſanemmams.

3. Wiſch irr tas Kriſtus / muhſu Deews / Tas palihdſehs jums itt pateef' / Wiſch patš ir juhſu Beſtitajs /
 Kaš juhš no Grehkeems nomasgajs.

4. Šhis atneſſ wiſſu Baggatib / La Debbes-Lehwa Schehlaſtib / Ka jums ar mums buhš muhſchigi / Ar
 Preeku dſihwoht Debbeffi.

5. Tad nemmatees par Sihmi jums / Šhis Behrns /
 Kaš wald pahr jums in mums / To atraffeet juhš gul-
 liſchu / Geſch Silles / Mutōš tihſtitu.

6. To buhš mums wiſſeem preezatees / Laid mehš
 ar ganneem ſteidsamees / Cet luhkoht / ſo mums Deews
 gribb doht / Ar ſawu dehlu eeſchkinokht.

7. Baſkattajs turp / in apzerre / Kaš gull tur Lohpu-
 fillitē? Kaš irr tas jaukajs Buiſeniſch? Wiſch irr mans
 mihlajs Jeſuliniſch.

8. Sweišk nahzi / zeenigs dahrgajs Weeſ! Ar tewim
 irr tas augtajs Deews; Tu pee mums Waidu-Laudim
 nahz: Laid ſlawehts tohp tamš ſchehligš Prahtš!

9. Kungs / wiſſu Deetu Radditajs / Tu tewi ſemmu
 ſehdinajs / Le gulle dams uš ſauſu Seen' / No ſa ehd
 Lohpš jeb kurren Deen'.

10. Tas Plattums pahr ſcho greſno Semn' / Kaut
 ganna leelš / tew ne ſanemm; Tas maggak makſa nekā
 Šprihdš / Preeſch tewim ſchaurš maſš Schuhpulihšk.

11. La Sihſchu Drehb' in Paladſiniſch / ir zeetajs
 Seens in Laſſatiniſch / Uš ſa tu Behniſch leppojees / Kā
 leelā Walſtā eeſehdees.

12. Ar to tu gribbejš mahziht muhš / Ka mums wiſſ-
 wairaf dſihtees buhš / Behz ta / kaš muhſcham pa-
 leefams: Šhihš Sauleš Gohdš irr iſjuhdamš.

13. Ak! ſaldajs mihlajs Jeſulin / Nahz / taiſees
 mihkſtu Spilwenian / in duſſi mannā Sirdſniannā / Ka tu
 man paleez Prahtinnā.

14. Tu gribbees zeeti aptampjams / Ar stipprahms
Tizzibš Rohzinnahms: Es turru tew' eefšch mannas
Sirdš / No tewim es ne tapšchu ščirtš.

15. Par to es lohti preezajohš / Patt leelōš gruhtōš
Sird-ehštōš; Ar Engelišcheem dseedadams: Deewš augsti
teizamš flawejamš!

Vom Himmel kam der Engel-Schaar. C. F.

1. Nlug / Debbeš Pulšs no Engeleem / Naht Sinnu
dohť teem Ganninneem: Tas Jesus Behrninšch atnahzšš /
Gull Sillitē jav peedšimmiš.

2. Tai masā Betlems-pilšfatā / Nā jums tas Praweets
fluddina: Winšch irr tas Kundšinšch JESUS KRISTUS /
Kas juhsu deht taps Krustā fiftš.

3. Par to buhs jums nu preezatees / Ka Deewš ar
jums šadraudsejees: Winšch peenemm juhsu wahju Meef /
Juh' ihštajs Brahliš tohp pats Deewš.

4. No warr jums kaiteht Welns jeb Nahtw / Deewš
juhsu Paligš / pee jums stahw: Laid traffo wišš tas
Elles-Spehšš / Šchis juhsu draugs no jums ne behgš.

5. Winšch juhs nei warr nei gribb atstahť / Juhš tur-
rajtees pee wianna flahť: Kad ganna daudš jums wiršu
nahť; Lee Kaunā tohp / kad winšch ween šahť.

6. Behž gallā palikš jums tas Gohdš / Jums Deewa
Kaddu Wahrđš irr dohtš: To buhs jums atšihť taggadin /
in Deewam pateift allahšjin.

Lobt Gott ihr Christen all zugleich. C. F.¹⁾

1. MĒhš Deewa Kunga flawejam / Ar leelu augstu
Gohđ' / Kas atšlehđš šawu Debbeš-namm' / Mums šawu
Dehlu dohd.

¹⁾ Dzesmu sacerejis un arī meldīgu tai komponējis Joachim-
talas (Čechijā) baznīcas dziedātājs Nikolajs Hermans
(† 1561. g.). Viņa dziesmas, bērnišķīgi maigas, bijušas ļoti izpla-
tītas un iemīļotas.

2. Winšch nahk no šawa Tehwa Kruhts / in tohp
weens Bilwezinsch / Gull fails in pliks eeksch Lohpu-fuhts /
Rà nabbags Ubbadsinsch.

3. Winšch eerauj wišsu šawu Gohd' / Augšts buhdams
šemmojahs / in makša muhsu Grehfu-fohd': Kas muhs
pašuddinahs?

4. Winšch šawas Mahtes Klehpi gull / Ar Beenu
barrojahs; Pee ka tee Engelišchi pull¹⁾ in winnam padohdas.

5. Tas nahk no Dahwidinna Bilts / Rà Deews to
šluddinajs; Kas uštizz winam / ne tohp wilts / Winšch
muhsu Pestitajs.

6. Muhs Grehfus winšch us šewim frau / Mums šawu
Taisnib dohd / in mums neneeka ne atrauj; Nei pašchu
Debbes-Gohd'.

7. Winšch gribbedams muhs augsti Zelt / Lohp šems
in Rabbadsinsch / in dohd mums leelas Leetas welt' / Tas
Sirdsninsch Jesulinsch.

8. Nu warram mehš jekturru Brihd' / Pee Deewa
Tehwa eet; La Šehlastibas Šaule špihd / Mehš warram
lihgmi deet.

Am Neuen Jahres-Tage.

Nun treten wir ins Neue Jahr. C. F.²⁾

Im Loh:

Vater unser im Himmelreich.

Deweš / palihds jaumu Gaddu šahkt / Dohd wišsu
Labbu pee mums nahkt / Pašargi muhs / Kungs Jesus
Krišt / in dohd mums labbà Meerà mišt. Dohd wišsu /
kas mums wajadsheš / Pee Meešu / kà pee Dwehešes.

1) Krit (no „pult“).

2) M. Lutera sacereta dziesma. Pats Lutera meldiju tai
gan nav komponējis, bet, kā liels muz kas cienītājs un pratējs, kā
domā jaunākie pētnieki, varot būt ierosinājis kādu komponistu
un tam devis vienu otru mūzikālu domu.

Vom Leyden und Sterben Jesu Christi. Christus der Uns selig macht. C. F.¹⁾

1. Kristus / kas muhs svehtus darr' / Reekā²⁾ ne
noseedšis / Rakti janemts tohp ar Warr' / Muhsu dehl
wīnšch ſneedšis / Sawas Deewa Rohkas feet / Lizzees
wešt preekšch Leeſas / Sewi plikkeh / kult in ſmeet /
Gahniht ſawas Weeſas.

2. Rihtā / kad jaw tappis gaiſch / Tohp wīnšch ahs=
wefts prohjam / Rā kahds Launa-darritajs / Robohšs
Semmes Sohgam: Las bes Wainas to atrohd / Ais=
ſuht us Erodu: Kas tam darra daudš Regohd'! Lomehr
ne turr Sohdu.

3. Kad jaw Laiks bij Aſaid' ehst / Tohp wīnšch ſchauſts
in graiſihts / Tam bij aſſu Krohni neſt / Kas no
Chriſchkeems taiſihts: Smeekla Drahnās tohp wīnšch
tehrpts / Siſts in niſni baddihts; Bet pehž ſawōs Swahrkōs
gehrpts / In pee Kruſta waddihts.

4. Deenas-widdū Jeſus kluhst Kruſta-koškā peekalts /
No ka Aſſins Straume pluhst / Wīnšch luhdš / Naglahms
eekalts: Lee / kas ſkattahs / Sobus rahd / In kā ne
kā ſchlehtahs³⁾ / Ir tas Slepkaws Jeſum⁴⁾ lahd / Saule
tumſcha mettahs.

5. Deenas-widdus pagahjis / Jeſus atſtahts ſuhdſahs /
Schults tam tohp in Ettikis / Kad wīnšch dšert doht
luhdſahs; Jeſus mirst: ta Semme riht: Swehtajs Auts
tas ſapliht / Rahd mums Deewa Schehlaſtib': In daſch
Akmīns ſaſchliht.

6. Stundu pehž tohp Slepkaweem Lauſti ſawi⁵⁾ Kauli;
Bet weens no teem Saldateem / (Kahdi Elles-prauli) Jeſus

1) Dzieszmu sacerējis Michaels Weise (Weisse), mācītājs
Landskronā, Čechijā. Meldija pēc jau toreiz 400 gadus vecas tautas
dziesmas

2) Ne nieka, nekā.

3) Dara netaisnību.

4) Jezu. (Jezum — akuzatīva forma vācu valodā, aizgūta no
latīņu valodas.

5) Viņu.

Sahnus zauri durr; Aftins Deewa Jehra In ſchkihsts
Uhdens iſteff tur: Nemm to labbi Behrā.

7. Sauliht gan drih no-eijoht / Jaſeps Jeſus Meeſas
Luhdjahs few no Sohga doht / Rohk pehz Juhdu Teefas
Dahrgōs Nutōs wiſch to tohp / Biddams jaunā Kappā /
Kaš ar Sargeem fargahts tohp: Lā wiſch glabbahts tappa.

8. Jeſus¹⁾ leez man Sirdi liſt Lawas gruhſas Mohſas /
No tahm dſeedaht ne apniſt! Lawas Bahtis Rohſās /
Kahjās / Sahnos / dſeede man Mannu wahjo Sirdi /
Ataemm mannu Koſtumſchann': Miſlajš Jeſus! dſirdi.

Jeſu Grab-Lied.

O Traurigkeit! o Herzeleid! C. F.²⁾

In ſeiner eigenen Melodey.

1. Eſm' apraudam / Ar Waimannahm Pee Jeſus
Kriſtus Kappa Winna ſwehtas Meeſannas / Kur wiſch
aprahts tappa.

2. Nahz ſkattamees / Sche gull pats Deews Kaš
mirriš / ne pehz fewiš³⁾: Bet kaš ſawu Dſihwibian'
Bar mums wiſſeem dewiš.

3. Mans irr ſchis Darbs / Es Grehtu-Lahrps / Es
Jeſu Krusta-stabba Kaldinajš / wiſch tappiš irr Lahrpiſch
manniš labbā.

4. Schis Deewa Jehrs / Pats Deewa Behrs⁴⁾ Las
zeetiš tahdas Suttas: Wiſch / muhs ſchkihstus darridams /
Te gull ſawās Struttās.

5. Tu ſaldigajš Leels Mahzitajš / Man buhs pee
tetim lausteš: Lawas Bruhzes ſkattidams / Buhs man
gauſchi gauſteš.

¹⁾ Vokatīvs, pareizi būtu jāsa: „Jezu“.

²⁾ Dziesmu sacerējis Johans Riſts, rakstnieks Hamburgā
(1607.—1667.) Meldija komponēta pēc vecas katoļu baznīcas dziesmas.

³⁾ Ne sevis dēļ, ne sevis labā.

⁴⁾ Bērnš — tauta ap Do.eli un Bausku izrunā: „bēr's“.

6. Kaħds efi jehls / Tu jaukajs Deħls! Kā ne bij man to mattiht¹⁾? Kas varr tawas Aħfinis Gauħams Aħzims ņattiht?

7. Leez Ģirdi to / in apluħto: Kas gull tai zeetā Šappā? Winš tas Kungs tahs Gohdibas / Kas pirms mohzits tappa.

8. Aħ! miħlakajs / Mans Beħtitajs / Dohd man peħz tewis dņihtees; Viħdņ patt mannai Beddritei / Lewi teift in biħtees.

O Lamm Gottes unņuldig. C. F.²⁾

Aħ! ņħħiħstajs Deewa Zehrinņ / Wiņs affinainņ notraipihťs; Tu lehnigs Deewa Behrninņ / Pee Krusta gauņhi ņtaipihťs: Tu Nahwes Zuhrā peldejs; Tā muħfu Grehkus deldejs: Apsħehlojees pahr mums / Aħ Jeņus! Apsħehlojees par mums / aħ Jeņus! Dohd mums taiwu Meeru / aħ Jeņus!

Von der Auferstehung Jesu Christi.

Christ ist erstanden von der Marter alle. C. F.³⁾

1. Aħristus leelā Trauħħann' Aggrī zehlees augħhan⁴⁾: Par to buħs mums preezatees / Ka winņħ ņpeħzigs uħzehlees. Ģlawejam Deewu.

¹⁾ Just.

²⁾ Štetinas mācītāja Nikolaja Decius († 1541. g.) dziesma, pārstrādāta pēc ļoti vecas latīņu baznīcas dziesmas: „Agnus Dei, qui tollis peccata mundi“. (Dieva jērs, kas tu nes pasaules grēkus.) Vecvecā katoļu meldīja, ar laiku pārveidota.

³⁾ Visvecākā vācu baznīcas dziesma, kas bijusi jau 12. g. s. pazīstama un visā tautā izplatīta kā īsta, svēta tautas dziesma. Arī meldīja ļoti veca. Dziesmas vārdus un arī meldīju ļoti mīlējis M. Luters un to pastāvīgi līcis dziedāt.

⁴⁾ Augšā; senākā galotne — an še lietota tāpat kā vārdos: āran (ārā), iekšān (iekšā), priekšān (priekšā), apakšān (apakšā).

2. Nahwi winšč nomahzīs / Dsihws no Kappa nahzīs:
Šchīs Kungs / augsti flawejamš / Darr muhs taiņnuš
dšihwodams. S. D.

3. Kristu mehš gan šweizam / Winna Wahrdu teizam /
Lihģimodami preezamees¹⁾ / Ka winšč špehziģš ušzeh-
lees. S. D.

Christ ist erstanden / von des Todes- Banden. C. F.²⁾

1. Kristus augšam dohdahš / Dsihws no Beddres
rohdahš: Engelišči paradahš / Ar mums lihģimi pree-
zajahš. Slavejam Deewu.

2. Kas bij tewiš labbâ Mirris Krusta Stabbâ; Tas
tawš Leelasdeenas Zehrs; Tapehģ preezajš Deewa
Behrs S. D.

3. Kas bij baudišs Sahpes / Beetis Kaum' in
Sahpes; Tas nu dšihwo Gohdibâ / Muhs preešč Deewa
aisrunna. S. D.

4. Kas pirms gaušči ņauzīs; Pehģ eelšč Elles
brauzīs / In to Welnu ņaspahrdišs; Lohp nu flawehtš
Debbejš. S. D.

5. Kas bij Nahwes Mohfâš; Sehšč pee Deewa
Rohfâš: Špehziģš ņewi parahdahš / Teiktš no ņawas
Draudšibas. S. D.

6. Winšč mums Grehtuš peedohd / Sawu Taiņnib'
eedohd; Gribb, ka mehš to ņanemmam / In no Grehtem
atštahjam. S. D.

7. Ak! tu Deewa Behrninšč / Leelasdeenas Zehrinšč /
Barro muhšu Dwehšeliht / Laid³⁾ ta tur pee tewim miht.
Slavejam Deewu.

¹⁾ Jāsaka: priecājamies.

²⁾ Dziesmu sacerējis mācītājs Valentīns Trillers no Goras
(Gūravas) Čechijā. Tā parādās 1555. g.

³⁾ Pirmatnējā forma no „lai“.

Lettische

Geistliche Lieder

und

Collecten/

Wie sie so wol in öffentlicher Christlicher Versammlung/
als auch zu Hause in Andacht zugebrauchen;

Thells vermisht von dem

Weyland HochEhrwürdigen und Hochgelahrten
Herrn **GEORGIO MANCELIO**,

Der Heil: Schrift Licentiate, und HochFürstli-
chen Curländischen Hof-Predigern/ auß dem Teuffchen
übersetzt/

Thells beynah von dem auch

Weyland/ WolEhrenfesten und Wolgelahrten
Herrn **CHRISTOPHO** Fürcker/
Der Heil: Schrift Beflissenen in wol-lautende Reime
verfaßt/ und so wol von Ihm/ als auch andern Christlichen Lieb-
habern der Lettischen Sprache mit vielen schönen Reim- Liedern ver-
mehret/ zum erstenmahl zusammen außgegeben/ und mit der
Übersetzer Namen Initial-Buchstaben angedruckt.

Von

HENRICO ADOLPHI,

Der Herzogthümer Curland und Semgallii Superintendenten,
und Ober-Vastoren in Mitau.

Gebruckt in der HochFürst: Residenz Mitau/ von Carl von Justi. Durch
Hof-Buchdrucker Georgen Kadenen. 1708.

Adoltija dziesmu grāmata titullapa.

Himmelfahrts-Lieder.

Christ fuhr gen Himmel. C. F.

1. Kristus augcham brauzis / Winsch mums fuhtht
trauzis Satvu Garru / tam bij buht Muhfai Preekai¹⁾
fad mums gruht. Slawejam Deewu!

2. Rà winsch to bij fazzis; Tà winsch to Brihd
flazzis Sama Garra Uhdentinn' / Us to wahjo Drau-
dsibina. Slawejam Deewu!

3. Winsch wehl leedf ne weenam / Dihf schihm
paschahm Deenahm / Was to Swehtu Garru luhdf / In
tam fawas Behdas fuhdf. Slawejam Deewu!

Ein anders. C. F.

1. Kristus brauz us augchu; Es tam pakal fauhchu /
Laid ikweens schim Rungam dohd / Skanni teifdams
Slaw' in Gohd'. Slaw: D:

2. Sehch pee Deewa Rohlas / Preekch ka wiffi
lohlahs; Sawu Swehtu Garru fuh' / Tam buhs muhfai
Preekai buht. Slawejam D:

3. Winsch nahs turreht Sohdu / Labbeem darrihs
Gohdu; Bet tohs Launus nosohdih's / Gruhdih's Elles-
Uggunis. Slawejam Deewu.

4. Iesus / tewis gaidam / Meh's pehz tewis waidam:
Nahz / at mihtajs Iesus / nahz / Tewis gribbahs muhsu
Prah'ts. Slawejam Deewu!

Pfingst-Gefänge.

Nun bitten wir den Heil. Geist. C. F.

1. **NR!** Swehtajs Gars / meh's luhdfamees / Dohd
Deewam ween ustizzetees: Kad atstah't buhs scho Behdu
Semm / Muhs tawâ Glabbaschanâ nem. Rungs effi
schehlig's.

¹⁾ Priecai, priekam.

2. Tu muhsa Brahta Gaiſchumiaſch / Mahz / ka tohp
atſihts Jeſulinaſch / Kaš muhs no Grehkeems atpeſtijs /
Lo Debbes Mahju pataiſijs. R. e. ſch.

3. Tu effi pats ta Mihleſtib', Lew ne mihl¹⁾ Lauſchu
Cenaibib': At! dohd mums weenis²⁾ Brahtis²⁾ fluht / Lai
Mihleſtibai Sirdi buht. R. e. ſch.

4. Tu muhsu Preeziaſch Bailibâ / Mahz mums eefſch
Behdam Paligâ; Ka warram drohschi paſtahweht / Kad
muhs tas Welns gribb apfuhsſeht. Kungs effi ſchehligs!

Romm Gott Schöpffer Heil. Geist. C. F.³⁾

1. Deews Swehtajs Gars / nahz pee mums flakt /
Apſkaidro muhju tunſchu Braht' / In pildi to / kâ ſinna-
dams / Ir Schehlaſtibas Dahwanahms.

2. Tu tohpi jaukts Gepreezataajs / Ko mums Deews
augſtajs dahwanajs: Tu muhsu Dwehſel dſeedina / La
Deewa Wahrda Awotâ.

3. Kungs / uhſpuht eefſch mums allaſchin Lo Mihle-
ſtibas Ugguntiar': Uſturr tahs Meeſas Beſſpehzi' /
Zaur tauwu Speh' in Schehlaſtib'.

4. Tas Deewa Stiprums effi tu / Iſdallitajs to
Dahwanu: Lew mahzoht daſchâs Mehlês gann / Tas
Deewa Wahrdaſch Wiſſur ſkann.

5. La Wella Wiltu no mums treez / Lo Deewa
Meeru Sirdi leez: Kur tu muhs iwaddi / dohd mums eet /
No Grehku Darbeem behgt in ſkreet.

6. Dohd atſiht Lehwu Debbeſſis / Ir Jeſu / ko
winaſch atſuhtijs / Lew' arr / no abbeems atnahkoht / In
muhsâs⁴⁾ Sirdis dſihwojoht.

¹⁾ Še vārds „milet“ lietots ar datīvu, kā tas bieži sastopams arī tautas dziesmās.

²⁾ Daudzskaitļa instrumentālforma, kas uzglabājusies šais vārds līdz šo baltu dien.

³⁾ M. Lutera dziesma. Vecveca katoļu meldīja, kuŗu Luters piepaturējis.

⁴⁾ Piederumvietniekvārds; „mūsu“ ir nelokāms, bet Fūrekers loka to tāpat, kā vāci loka savu piederumvietniekvārdu: „unser“.

7. Tam Tehvam fazzihš muhschigs Gohds / Tas tohp
ir Winna Dehlam dohts: Tew Swehtajs Garrin /
arridsan No Sirds mehs dohdam Pateifšchann'.

Allein Gott in der Höh sey Ehr. C. F.¹⁾

1. Gohds Deewam ween ar Pateifšchann' Kas mums
tahds ſchehligs rahdahs / Ka mums pehz muhscham
arridsan Buhs Kaites wairs nekahdas: Deews labbu
Prahtinn us mums turr / Tas Deewa Meers irr nu
jebkur' / Wiſs Genaidš jaw pa Gallam.

2. Mehš teizam tew' in peefauzam / Lawš Gohds
tohp turrehts Wehrâ / Tu / Deews Tehws / walbi ween
lihdsam; Lawš Spehks irr leels bes Mehra: Lawš Prahts
tas notihkt²⁾ arridsan / Mehš warram wiſſi teiktees gann /
Ta labba krahschna Kunga.

3. At Jeſus Kriſt! Dehls weenigajs / No Debbes
Tehwa dſinnis / Tu eſſi muhs ſalidſinajs / Ka Deews
no Duſmahm rimnis: At Deewa Jehrs! ſwehts Kungs
in Deews / Tu muhſu Behdu peenemmees / Mums
wiſſeems eſi ſchehligs.

4. At Swehtajs Gars / kas Preeka dohs / Tahs
Behdas no mums greeſdamš / No Wella Wiltuš glabba
tohs / No Kriſtuš peſtijs / zeeſdamš. Daudš leelaš Mohkaš /
Rahw in Kaun'; At! greeſ no mums nohſt wiſſu Laun' /
Mehš tatwam Wahrdam tizzam.

Ein Lied nach der Predigt.

Auff die Stimme:

Jeſus Chriſtuš / wahr Gottes Sohn. C. F.³⁾

1. Tew Deewam Tehvam pateizam / Kas demis
ſawam Pulzinam Lo Debbes Maiš / ko ſanemmam / Zaur

¹⁾ Daudzkârt pārveidota Joti veca dziesma. (Hymnus angelicus). —
Vâciski to pārstrādâjis Štetinas mâcîtâjs Nikolajs Deci s
(† 1541.), kuſš, kâ labs muzikis, pârtaisijis arī veco katoļu meldiju.

²⁾Notiek.

³⁾ Dziesmu sacerējis Hermanns Bons (Bonn), mâcîtâjs,
rektors un superintendents († Libekâ, 1548. g.) Bons pieder pie
lejvâcu valodâ sarakstîto dziesmu autoriem. No šâm dziesmâm
dažas vēlâk tulkotas jaunvâcu valodâ.

ko mehs muhscham dsihwojam. Alleluja: Gohds Deewam dohts / Tam peedarr ¹⁾ Slav' in muhschigs Gohds.

2. Lew pateizam / Kungs Jesus Krift / Kas femi lizzees Krustâ fist / In matšajs muhsu Grehtu-fohd' / Lawš Wahrds mums faldu Breeku dohd. Alleluja / Gohds Deewam dohts / Tam peedarr Slav' in muhschigs Gohds.

3. Lew / Svehtajs Garrs / mehs pateizam / Kas tawus Wahrduš klaufijam: Dohd mums tohs Sirdi paturrecht / Teem Wahrdeem Dahrbdš atspihdet. Alleluja / Gohds Deewam dohts / Tam peedarr Slav' in muhschigs Gohds.

Das Vater Unser.

Vater unser im Himmelreich. C. F.²⁾

1. Deewš muhsu Tehwš eekš Debbešim / Tu ešš mahziš muhs lihds-šchim / Kâ Brahkeem Kōhpâ dsihwoht ween / In tewi peeluhgt fatru Deen': Dohd / ka ir patti Sirdš to luhds / Ko tew / Deewš / muhsa Mehle šuhdj.

2. Lawš augštajs Wahrds laid šwehtihtš tohp / To šchlihtu Mahzib' pee mums kōhp / Ka mehs pehz tahš ween dsihwojam / Kâ peedarr Deewa Pulžianam / Ko Wiltus Wahrdeem šargamees / Dohd Apalloj'šcheem³⁾ atgreestees.

3. Laid nahk mums tawa Walstiba / Scheit in tur muhscham pehzgallâ / Las Svehtajs Garrs mums dsihwo flahk / Apšaidro muhsu Sird' in Praht': Prett Wella gribbi pahrstahweht / Muhs tawus Laudš usturreht.

4. Lawš Prahtš laid notihkšt⁴⁾ tâ pehz šchim Wirs Semmes / kâ eekš Debbešim: Dohd Behdu Laikš pah-

¹⁾ Pieder.

²⁾ Martiņa Lutera sacerēta dziesma.

³⁾ Kas nomaldijušies.

⁴⁾ Notiek.

zeestees / In tawam Prahtam padohtees / Samaldi muhsu
launu Mees' / Ja negribb tewis klaužitees.

5. Dohd mums ikdeenas muhsu Raij / Dohd Drahnas /
Lohpus / labbu Gais' / Greej Mehr' in Baddus no mums
nohst / Laid Karri muhs nedarra pohst: Dohd Meeru /
dohd in Wesselib' / Basargi muhs par Regaufib'.

6. Beedohd / ar shehlu Prahtinnu / Mums wissu
Grehku Paradu; Ka muhsa Sirds teem parahdahs / Kas
daubsfahrt prett mums noseegahs / Ka meh's itweenam
Bilwekam No Mihlestibas paklaufam.

7. Ne laid muhs fahrdinateems flucht / Kad mums
tas Wels gribb darriht gruht' / In kad us mums irr
uhs mahzees; Dohd Spehka pretti turretees / Ka muhsa
Sirds ne behdajahs / Vet stippri stahw eeksch Lizzibas.

8. No wissa Launa pesti muhs / Kad gruhtus Daitus
redseht buhs: Basargi muhs par launu Nahw / Eeksch
Nahwes Behdahm pee mums stahw / Dohd labbi weegli
ahsmigtees¹⁾ / Bahr muhsu Dwehsel shehlojees.

9. Amen / tas irr / tam notikt buhs / Apstipro²⁾ mums
schohs Wahrduinnus / Ka meh's pee teem ne allojam / In /
fo meh's luhdsam / dabujam: Tew peedarr Veelums /
Spehks in Gohds / Amen / tas taps tew muhscham dohts,

Beicht- und Buß-Lieder.

Auß tieffer Noht schrey ich zu Dir. C. F.³⁾

1. Es dsilläs Behdäs nofauzohs / Kungs mannas
Luhgfnas⁴⁾ klauzi; Es gruhti puhjdams nopuhfchos / At-
greej schurp tawu Außi: Ja gribbi sohdiht muhs / af
Deems / Us muhsseem Grehkeem stattitees; Kas warr
preeksch tewim stahwet?

1) Aizmigties.

2) Apstiprini.

3) Martiņa L u t e r a sacerēta dziesma pēc 130-tā Davida psalma.

4) Lūgsna (Gebet, молитва) — lūgsana.

2. Ja tew buhs Grehkus peedoht mums / Kad tee muhs speesch in beede; Tad maksa Kristi¹⁾ Nopelnums / Tas muhsu Wainu dseede: Ar muhsceem Darbeem wijs irr welt' / Tohs ne buhs mums preefsch tewim zelt; Bet Schehlastibas luhgtees.

3. Tapeh3 es gribbu zerrecht ween us Deewa / winna bihteas / Ir mannai Girdij / Nakt' in Deen' / Beh3 winna ween buhs dsihtheas: Kamehrt wijsch man buhs norahdijs / No jawâ Wahrda pasohlijs; us to es gribbu gaidiht.

4. Laid tas gann ilgi kawejahs / Ka man buhs faukt in waideht; Kad Deews peh3 schehligs parahdahs / No warr tas man tad faiteht? Tas buhs weens ihstajs Deewa Behrs / Kas pirms to ruhktu Malku dsehrs; Beh3 wijsch to gardo baudih3.

5. Teem Grehkeem ne buhs tik daudj speht / Kâ Deewa Schehlastibai; Tas gribb in warr mums palihdseht / Wijs-leelai Wajadsibai: Wijsch walda muhsu Schehlo-ichann' / In gribb muhs pestiht arridsan / No wisseem muhsu Grehkeem.

6. Gohds Tehw' in Dehlan nosajzihts / Tâ patt irr Swehtam Garram; Tas dohd mums / ka meh3 wijsi-lihdj Beh3 winna Prahta darram: us Deewa Zelleem stai-gajam / In muhsu Dwehjel pasargam / No Elles Mohkahms / Amen.

Mein Sünd ich beicht und klage. C. F.

Im Lohu:

Herr Christ / der ewig Gottes Sohn.

1. Es jawus Grehkus suhdsohs / Tew mihlajs Kungs in Deews; No wissas Girds es luhdsohs / Ne gribbi dusmotees: Bet man tohs Grehkus peedoht / Man jaunu Prahtu eedoht. Ak Tehms! apschelojees.

2. Zaur Kristu tawu Dehlu / Man gribbi schehligs buht; To luhdsohs agr' in wehlu: Es gribbu pestihts kluht / Zaur Kristus steeptahms Mohkahms / Zaur winna Nahwes Mohkahms / No zeetis irr tik gruht'.

¹⁾ Latiqu valodas ģenitīvs; latv. jāsaka: Kristus.

3. Ak! to bij Jesum mattiht / Kas irr tawš ihpats
Behrs; Tapehž ne gribbi skattiht / Zif leels mans Grehku-
Mehrs: Bet ko pee Krusta Stabba irr zettis mannis
Labbâ / Schis nenoseedšigs Zehrs.

Lob- unb Dank-Lieder.

Herr GOTT dich loben wir. C. F.¹⁾

Deewš Kungs / mehš slawejam / Deewš Kungs /
mehš pateizam:

Tawš Gohds / Deewš Tehws / tohp nodseedahšs /
Pa wissu Pafaul' sluddinahts:

Lee wiffi swehti Engeli / In kas tew kalpo swehtigi,
Lee Wahrda' faukti Jerubim Lew uhsdšeed ar teem Serawim.

Swehts irr muhšu Deewš! Swehts irr muhšu Deewš:
Swehts irr muhšu Deewš! Tas Deewš Kungs Zebaoh't!
Tawš Spehšs / kas jaw no Muhšchibas / Bahr Semm
in Debbeš' issteepjahšs:

Tas Pulks no teemš Apustuleemš / Ar wiffseemš swehteemš
Praweescheemš:

Lee semmê kauti Mohzikli / Teiz tew' ar Dseefmahm
škannigi: Tas Kristihts Pulks pa wissu Semm / Tas
tawu Wahrdu zeenâ nemm:

Lew Tehwam wissu-spehžigam / Lew Dehlam wissu-
augštakam:

Lew Swehtam Gurram arridsan / Mehš kalpojам ar
Slaweschann'.

Kungs Jesus / muhšchigs Deewa Dehls / Tu Gohda-
Nehninsch augšts in leels.

Tu gribbejš dšimt / muhš pestidams / No Jumpra-
winnaš Meesinnahmš:

¹⁾ Loti veca katoļu dziesma: Te Deum laudamus. Daudzkārt pārveidota, parādījās dažādās vācu izloksnēs, tad Martiņa Lūtera pārzejota. Meldīja veca, no 4. gadusimteņa.

Tu Nahwes Warru falauſijs / In mums to Debbes
atdarrijs:

Tu ſehd pee labbas Rohzinnaſ / Geſich tawa Lehwa
Walſtibas:

Tu buhfi Teeſu-turretajs / Tas Sohgiſ wiſſu-taiſnakajs.

**Kungs palihdſ taweemſ Vautinneemſ :/: Ar
tawahmſ Aſſnimſ peſtiteemſ. :/:**

Dohd mums buht Debbes-ſaukummâ / Ar Swehteemſ
weenâ Draudjibâ.

At! palihdſ / Kungs / in waddi muhſ / In ſwehti
tawuſ Behrninnuſ:

Lohſ glabba ſchinni Baizinnâ / Behz pazell muhſcham
Gohdibâ.

Lew / Deewſ / iddeenſ pateizam / In tawu Wahrdu
flawejam:

Tu gribbi / Kungs / muhſ ſtipprinaht / No Grehkeemſ
ſchodeen paſargaht:

Bahr mums / af Deewſ! apſchehlojeeſ / Uſ muhſahm
Behdam uſſkatteeſ:

Laid notihkſt pehz ſchihſ Luhgſchanaſ / Dohd mums
pehz muhſaſ Zerribas:

Uſ tewi Kungs / palaujameeſ / Tu wiſſu Kaunu no
mums greeſ / Amen.

Vom Chriſtl. Leben und Wandel.

Ich ruff zu Dir HERA JEſu Chriſt. C. F.

1. Behz tewim ſauzu / Jeſuſ Kriſt / At! klaufi /
to eſ ſuhdſohſ; Re leez man / luhdſamſ / iſſamiſt /
Eſ Schehlaſtibas luhdſohſ: Tahſ ihſtaſ Tizzibſ gribbahſ
man / Ka eſ tew' atſiht warru / Labba darru Ikweenam
arridſan / Zaur tawu Swehtu Garru.

2. Eſ luhdſohſ wehl / Deewſ uſtizzamſ / Tu gribbi
dohht no jauna / Tad eſ / uſ tewi zerredamſ / Re tohpu
prohjam Kaunâ: Kad Nahwe nahk to Girdi ſchelt / Ka

es us temi raugu / Gau Draugu; Ar Dahrbeem irr
tas welt; Dohd / ka eekšā Zerribš augu.

3. Dohd / ka es ešmu peedewigs Tam / kas man
darrijs pretti / Rei manni / Deewin lehnprahtigs / No
tawā Waiga metti: Tawš Wahrđinšch laid eekšā mannim
niht / In paleef mannā Sirdi / Barro / dsirdi / Ar to
to Dwehšeliht / Kad ja šwihšt Behdu-pirti.

4. Laid es paleeku pastahwigs / Pee tewim Bailēs /
Mohkās / Ir labbās Deenās pašemmigs / Tas stahw wišš
tawās Rohkās; In kam tu dohd / tas dabbu welt' / Kas
pelniht warr no tewis / No preekšā šewis? Tad warrim
nemt in smelt / Kad tu mums ešši dewis.

5. Gars stahw ar Meesū Genaidā / Deews / palihđš
wahjam farroht / Es buhšchu špehzigš Garrinnā / Tem
manni stippru darroht: Buhš man tad kahrđinatam fluht /
Laid ne notihkšt pahr leeku / Ne ahsteeku Kas man irr
wiššai gruht! Deews dohd man Debbes-Preeku.

Von GOTT will ich nicht lassen. C. F.¹⁾

1. NO Deew' es ne atkaphšchohš / Wišch manni ne
atstahš / Pee winna ween es glahbšchohš / Sebkahdās
Behđinnās: Wišch irr mans Balihđšinšch / Kas man
dohš wiššās Weetās Tahš Wajadšigās Leetas / Man ne
buhš Truhkuminsch.

2. Kad Mihleštiba mittahš / Pee zeeteem Bilwekeem;
Tad Deewinšch pee mums fittahš / Nahk pee teem Beh-
digeem / Lohš glahbdams / pestidams / No Waideem in
no Raitehm / No pašchahm Nahwes Saitem / No Elles
Waimanahms.

¹⁾ Dzieszmu sacerējis pēc kādas vecas, tautā izplatītas dziesmas
Ludwigs Helmdolds (miris 1598. g. Milhauzenā kā superir-
tendents.) Viņš ir daudz rakstījis latiniski un vāciski, bet sava
smagā stila dēļ nav bijis populārs.

3. Us to es gribbu zerreht / Getsch gruhtham
Deeniamnam / Ne weenam ne peederreht / Na Deewam
augstakam: Winjch gribb man palihdseht / Bee Dwehseles
in Meefas / Nei manni west preefsch Teefas; Bet scheinloht /
pahrstahweht.

4. Laid notihkst²⁾ Deewa Brahtinsch / Kas dseedeht
mahk in fist / So ne warr ne weens Mattinsch Bes winna
Brahta krist: Tam sewi pawehlam / Zaur Kristu winna
Dehlu / Las glahbs muhs agr' in wehlu / To teizam /
flawejam.

5. Mehs flawejam in teizam / Ar muhsu Mutt in
Sird' / Mehs Deewu gohdaht steidsam / Kas muhs gann
redj in dsird: Kad winna peeminnam / Tad Preeka pee
mums rohdaht / La Sirds ar Meeru dohdaht / Tad sivehti
dsihwojam.

6. Schahs pafauligas Deetas Lachs wiifas Gallu nems /
Kas leels in baggats scheetahs / Warr nabbags tapt in
jems: Kad Rahwe nospeesch muhs / Tad plikki Beddre
leenam; Bet tomehrt pehz ikweenam / Kas mirris /
zeltees buhs.

7. Lachs Dwehselites krahjahs Abrama Klehpiti; Tahm
Meefahm labbi klahjahs / Mehs tohpam dsimmuschi /
Behz jaunahs Buhshannas / Mehs Deewa Behrni buhsim /
In pafargati kluhsim No Welna Wiltibas.

8. Laid es tad scheitan zeeschohs / Laid sehjohs
Ajjaras; Tur Debbes is es imeeschohs / Tur plauschohs
Lihksmibas: Es Kristu atsihtu / Bee ta es esmu gahjis /
No winna ne atstahjis: Bee ta es dsihwoschu.

9. Deews Lehws / kas manni raddijs / Deews Dehls /
kas atpestijs / Swehts Gars / kas manni waddijs / In
sivehtu padarijs / Stahw man jo-prohjam klahk; Lew'
es scheid gribbu flaweht / In tur preefsch tewim stahwet /
Lew' allasch gohdinaht.

²⁾ Notiek.

Zur Zeit der Pestilenz.
O! frommer und getreuer Gott. C. F.

Im Lohu:

Wenn mein Stündlein verhanden ist.

AK! tainnajs Deew/ schehl-sirdigs Lehws/ Tu muhsu Kungs in Glah-
bejs/ Mums wirfu streen/ ne buhdams glehws/ Las brechnigs Eaw-
schu-Kawejs/ Las Mehris wiffur darra pohsi/ In reenu raju pehz ohtra
nohfi/ Zaur milneem Mehra-Trumneem.

2. Tu effi tainns/ muhs sohhdams/ Kas warr pahz teroi suhdseht? Las
noteek muhsu Grehku dehl/ Ka meh's til peepesch mirstam: Ja/ muhsa
nikna Dsihwoschann/ La teroi speesch/ ka tu pehz mums Ar Nahwee
Wultahm schaudi.

3. Al schehlo! Kungs/ ne fohdi muhs Lil gauusch/ ar ahtrahm Duf-
mahm/ Uskattajs/ luhdsams/ mihlajs Lehws/ Us faru mihlu Dehws
No wirra Puffes luhdsam meh's/ Laid mittahs tawa Sohhdiba/ In effi
pahz mums sehhtigs.

4. Meh's noj tummuschi staigajam/ Ar leclu Baid' in Waidu/ Meh's
ittin wahji paleckam/ No Sird-Ehsteems in Behdagnis: Muhs bibl'stahn
muhsu Kaiminni/ Preesch mums behg wiffu kautinni/ Draugs Draugs
ne gribb pasit.

5. Lil ne stahw kluffu/ Deewam schehl! Jebkurza Darbs in Anunais
Gann mag skweens warr pchutees/ Nekur meh's sinann glah'tees: Al
Lehws! uhsuhko sehchlizi/ No tahdahm Behdahm isepst/ In lez muhs
attal aswirgt.

6. Atrenni no mums scho affu Nihlfi/ De laid muhs wiffat isuhlt/
Kam gribbi muhsas Affinis? Wai tihl tew muhsa Nahwe? Kas mirris/
tas tew ne pateils/ Dei gribbesees wairs pahhdams/ Neds tawu Wahweu
flawehs.

7. Parahd mums tawu Schehlasib/ Laid tawas Dufmas mittahs/
Ne kawreces mums pahhdseht/ In muhs wehl dsihwos taupi: Lawos tainnajs
Wahds muhs ne warr wile/ Le sohli tu muhs paklausit/ Kad meh's in
Sirdi luhdsam.

8. Al Jesus! muhsu Pestitajs/ Nahz wiffu Kaimu nogreest/ Kemm
wiff

Wie schön leuchtet der Morgen-Stern. C.F. 1)

1. Ka spohšči spihd mans ŽEUDNĒŠ / Ka
 Rihta-Swaigšnes Spohšchumišč / Las Dahwidinna
 Sarcinšč: Tu mannas Sirds šalds Jaukumišč / Mans
 Rehninšč in mans Bruhdganninšč / Ko eemihlejs mans
 Sarcinšč. Šaldigs / Waldigs / Ne tik šohdigs / Deels
 in gohdigs / Baggats teizams / Augsti želts / in žeenigs
 šweizams.

2. Mans Pehrles-Wainaks dahrgs in jauks / Deews-
 Žilweks / wiffu-mihlajs Draugs / Weens augsti dšimnis
 Rehninšč: Sirds-Bukših' in mans Patwerums / Lawš
 šaldajs Ewangeliums Žr Meddutinšč in Beeninšč. Tu
 mans Labs Gans / Ošanna / Debbes-Manna / Ko mehš
 ehdam / Paligs leels eekšč wiffahm Behdahm.

3. Tu spihdigs dahrgajs Akmintinšč / Lawš Mihle
 štibas Ugguntinšč / Laid manā Sirdi mohdahs: Pee
 tewim ween leez palikt mann / Dohd mannam Prahtam
 arrišjan / Ka tas us tewi dohdahs. Es tawš / Ne
 šawš / Debbes-Rose Balta spohšča / Tu mans effi / Kas
 tu mam' us Rohtahms neffi.

4. Kad tawas mihlas Ažtinnas / Us manni spihd in
 parahdahs / Tad tohpu pilns no Preekas: Tu manna
 augsta Baggatib' / Žaur tawu Wahrđ' in Schehlastib'
 La Sirds šew' atšpirgt leekahs. Pildi / Šildi Mannu
 Sirdi / Luhšams dširdi / Kad es kauzu / In pehž tewiš
 Waidōš jauzu.

5. Deews Tehws / tu manni mihlinajs / Ar Kristus
 Ašnim nomašgajs / Kas biju negants Trauzinšč; Ko
 tewiš ešmu išredšehš / Ar tawu Dehlu šaderrehtš / Kas
 ir mans mihlajs Draudšinšč. Winišč man / Scheitan
 Grehkus peedohš / Debbeš' eedohš / Nems pee šewim;
 Tur es buhšču tad pee tewim.

1) Dzesmu sacerējis mācītājs Dr. Filips Nikolajs (Nikolai)
 Vestfāle (1556.—1608.). Arī meldīju, laikam, komponējis viņš
 pats, bet vēlāk to harmoniski pārveidojis Heinrichs Seidemans, ēģel-
 nieks Hamburgā (1604. g.)

6. Laid uswelf Stihgahs Kohflitehm / Laid dseed in
 fkan ar Wiolehm / Tahs Miblestibas Dseefmas: No
 Jesu / manna Bruhdganian' / Ar fo man brihw irr
 allaschin Nahkt meeflotees¹⁾ / bes Breefmas. Deijeet /
 Smeijeet / Lihgmojeeta / Isfauzeeta / Jesu sweizagt /
 Lo par Gohda-Kungu teizagt.

7. Rà lohiti lihgfina manna Sirds / Ra es ne kluhschu
 muhscham schirts / no Kristus manna Mibla: Las uhsnems
 manni Debbefis / La Meefas / tà irr Affinis Winsh pats
 man dewis Mibla. Amen! Amen! Steidsees / Jesu /
 Nahkt us Teeju / Scheit es waidu / In no Sirds us
 tewim gaidu.

Vom Kreuz Verfolgung und An- fechtung.

In Dich hab ich gehoffet HERR. C. F.²⁾

1. **Kungs** / es us tewi pakaujohs / Rà stipprai Pilli
 ustizzohs; Ne leez man palikt Raunâ: Usturri mann' / /
 Dohd arridsan Ispestitees no Launa.

2. Laid tawas Aufs atverrahs / Preefsch mannas
 gauschas Luhgschannas / Nahz / sneeds man tawas Rohkas:
 La Sirds man trihz; Ak! palihds drihs / In atnemm
 mannas Mohkas.

3. Mans Deews in Glahbejs / dohd tu man us
 tewim stippru Pakauschann' / Pretteem buht drohsch lihds
 Gallam — Kas manni dsenn / Jaw eenihst fenn / In
 fpeesch no wiffahm Mallahm.

4. Tu effi manna stipra Pils / Mans Batverums /
 kas ne peewils / Mans Spehks in mannas Bruunas:
 Laid peepesch gruhst / In Raunâ kluhst / Kas turt par
 mannim Runnas.

¹⁾ Lakstît, milinâties. Sal. Glûka bibelê II. Moz. gr. 32. nod.
 6. pant. „Laudis apsêdâs est un dzert un cêlâs augšâm miesloties.“

²⁾ Dziesmai par saturu noderejis Davîda 31. psalms no 1. lidz
 7. pantigam.

5. Tas Blehju Pults mann' aprunnajs / Us mannim
Mellus fadohmajs / In lizzis man daudj Walgu: Deews /
waldi wehl To Wiltus-Mehl / In dohd tai jatwu Ugu.

6. Kad man buhs mirstohd nofchirtees / Nemm mannu
Dwehjel / fcheligis Deews / Gekfch tawahm Deewa-
Rohfahm: Tad man buhs gann; Deews / pesti mann' /
No wiffahm mannahm Mohfam.

Wenn wir in höchsten Nöhten sehn. C. F.¹⁾

KAD Behdas lauschahs us mums brukt / In ne
sinnam fur behgt in sprukt / In Baligs neekurr atrodahs /
Laid muhsa Girds gann behdajahs:

2. Tad meh's zaur to ween atspirgstam / Ka meh's
tad Kohpâ fa-eetam / In tewi / Deews Kungs / pee-
fauzam / In Pestichannas mellejam.

3. Meh's Gird' in Azzis pazellam / Us tewi / Deews
ar Affarahm / In luhdsam Grehku-Pamefchann' / To
Sohdib atlaiht arridsan.

4. No tu teem fohlijs fcheligi / Kas tewi peefauz
tiffufchi / Gekfch Wahrda Kristus tawa Dehl' / Kas muhs
preekfch tewim ahsstahw wehl.

5. Lapehz meh's nahfam / tew / at Deews! Schihs
muhsas Behdas fuhdssetees / Kas taggad effim atstahti /
In wiffai tik ne ahsmirsti.

6. Us Grehkeem / luhdsfohs / ne luhktoht / Lohs pee-
dohd mums in apfcheloht / Mums Behdas Balig' /
atfuhtht / No wiffahm Mohfahm atpestiht.

7. Ka meh's tew warram pehz Gallâ ar Preeku pateift
Draudfiba / Tew wiffi paklausht jeb-fur / In tewi flaweht
fcheit in tur.

¹⁾ Dzieszmu sacerējis Pauls Ebers, (miris 1569. g. kā general-
superinrendents Vitenbergā). Meldiju komponējis Joh. Baptista.
Vinē, erchercoga Ferdinanda muzikis.

Jesu | meine Freude | meines Herzens Wehde. C. F.¹⁾

JESU / kas dohd Preeku / Pee ka es paleeku / Tu mans Zaukumia: Ak! zif ilgi waidu? Ak! jaw fenn es gaidu; Nahz / mans Palihdjin: Deewa Jehrs / patš Deewa Behrs / Ne weens / Kaitēs šcheit jebkahdās / Mann tahds mihligš rahdahs.

2. Appafsch šawahms Rohkahms! Brett daudš daschahms Mohkahms / Winšch warr paglabbaht: Launs man wirju špeeschahs / In tas Satans greeschahs / Man stahw Jesus klah: Laid tad luhst / laid arri gruhst / Lai tad Ell' in Grehki beede / Jesus manni dseede.

3. Welns gribb Behdas darriht / Nahwe wišjai pariht; Es teem šakku / trazz²⁾! Laid tee Rohpā pinnahs; Man / bes Jesus Sinnas / Ne warr křist weens Mats: Deewa Spehks / ja nahks kahds Grehks / Man buhs klah us wišahm Mallahm / Palihdšehs lihds Gallam.

4. Es ne raugohs Mantas / Mantas tahs negantas; Man irr Jesus gann: Rohst ar neeku Gohdu / Kur es ne atrohdu / Kas warr remdeht mann': Behdas / Krusts / gann daudš tohp jušts: Es pee Jesu ween paleeku / Tas dohd Sirdi Preeku.

5. Nu / ar labbu Natti / Šakku es tai Šakti / Kas irr Pašaulē: Ēita nohst juhs Grehki; Šwehti tee Šilwefi / Kas juhs pašaude: Lepniba / kas šmeijamma / Ir wišš Regohds ne laid rohдахs / Rohst no mannim dohdahs.

6. Behdas nohst pee Mallas / Laujeet Jesum Wallas Preekas-Kungam buht: Kas pee Deewa turrahš / Behdas tam jeb kurras Buhs kā Meddum kluht: Laid tad man nu jazeefš gann; Es pee Jesu ween paleeku / Kas dohs Sirdi Preeku.

¹⁾ Dziesmu sacerējis Johans Franks (Johann Franck) (1618.—77.) Gubenas birgermeisters Lauzicā (Prūsijā), meldiju, laikam, mūzikas direktors J. Krügers (Grüger) Berlīnē (1650. g.)

²⁾ Par spit'!

Von der Christlichen Kirchen.

Ach Gott! vom Himmel sieh darein. C. F.¹⁾

U Deews! no Debbes usluhko! Nà retti tawi Swehti; Ja tu tohs paschus ne s'chelho. Tad suhdam meh's gan lehti: Tas leelaks Bulks gribb uhswarreht / In tawu Wahrdu pafaudeht / Tohs labtizzigus famahft.

2. Tee mahzahs itt no Walschka-Sirde / No paschu Prahts ussinnahs; Labb tam / kas tohp no tahdeem schkirts / Kas wifs ar teem ne tinnahs: Tas wehlas scho / zits atkal to / Tee ahrop²⁾ spohschi spigulo; Tit warr tohs Mellus panahft.

3. Ak! tahdu lepnu Wiltus-Mehl Tu / Deews Kungs / gribbi deldeht / Kas leelidamees teizahs wehl / Redj / muhju Wahrds buhs geldeht: Mums weeneem peederr Baujschlus zelt / No zitti mahza / wifs irr welt' / Mums klahjahs pah'r teem waldiht.

4. Tapeh'z es zelschohs / fakka Deews; Mans nabbags Bulks tohp spaidihts / Winsch suhdsahs / zeesdams nepateef' Tas jaw gann ilgi gaidihts: Mans spehzig's Wahrds tohs Launos rahs; Bet mannus Laudis stipprinahs / In ne liss tohs wairs maldiht.

5. Geksch Ugguns Suddrabs schlihtstijahs / Kad tam fo labb buhs derreht; Ta patt buhs mums ifstundianas Uhs Deewa Wahrdu zerreht: Tas Krustâ gribb buht israudsihts / Tur winna Spehks tohp nomannihts / In spihd lihds Semmes Gallam.

6. Tu gribbi / Deews / mums pajargah't / Preeksch tahdu launu Lautu; Teem tiftu muhs sawaldsinaht / Kad tu teem Wallas lautu: Tee Besdeewigi pulzejahs. Nur tahdi Laudis pazellahs / Pa tawu Laujschu Wallahm.

¹⁾ Dzierma sacereta pec Davida 12. psalma.

²⁾ Arup, uz aru. (Sal. lejup, kalnup, augšup u. c.)

Ein fester Burg ist unser Gott. C. F.¹⁾

Deus Kungs irr muhja stippra Bils /
 Kur Behdās warram tvertes:
 Augsts Baligs / kas muhs ne peewils /
 Pee ka mehs warram kertes.
 Tas breefmigs Genaidneeks /
 Kam Grehka darriht Breeks /
 Tas gahda Nakt' in Deen /
 Us launu Wiltu ween.
 Kas warr preekš wiina glahbtees?

2.

Ak! muhju Spehziņš lohti wahjš /
 Mehš lehti Semmē kluhpam;
 Par mums stahw muhju Pestitajs /
 Kam Spehks wirs jawahm Luhpam:
 Tam IESUS KRISTUS Wahrbs /
 Kas tappis Krustā kahrts /
 Tas spehziņš Karra-Wihrs /
 Swehts Deews in Zilweks tihrs:
 La Elkohns paliks warrens.

3.

Laid buht to Welnu gann tif daudš /
 Kas muhs šķēet wiffai pariht;
 Mehš tomehrt effim²⁾ Deewa Draudš' /
 Tee mums nekā warr darriht.
 Tas Kungs tahš Lumšibas /
 Gann bahrgs tas israugahs;³⁾
 Bet ko wiinč padarrihs?
 Deews wiinu nofohdijš
 Weens Wahrdiņš speh j to ahsdšiht.

¹⁾ Dziesmn sacerējis Martiņš Luters pēc Davīda 46. psalma. Meldiju, laikam, Luters pats gan nav komponējis, kaut gan Kochs savā „Geschichte des Kirchenliedes und Kirchengesangs“, 1876. g. 8-ā sējumā min Luteru par dziesmas komponistu.

²⁾ Esam.

³⁾ Izskatās.

4.

Lam Deewa Wahrdam ne buhs rimt /
 Laid traffo / kam tiht traffoht:
 Deews ne liks jatvu Laitvu grimt /
 Glabbs to / jep Wahrdu falkoht
 Gribb tee muhs Semmê kaut /
 Jeb muhsas Leetas raut;
 Laid notihkt Deewa Prahts;
 Teems Labbums buhs nelahds:
 Mums Debbes-Manta paliks.

Wär Gott nicht mit uns diese Zeit. C. F.¹⁾

NE buhtu Deewinšch pee mums flacht / To falkam
 mehš itt teescham; Ne buhtu Deewinšch pee mums flacht /
 Kas tik daubš Behdas zeešcham: Lad bij mums wiššai
 iškamist; Gekšch Waidineeku Rohkam křift / Kas Pulkeem
 us mums mahzahš.

2. Us mums tahds dušmigs wiinnu Prahts / Kad
 Deews to buhtu kahwis / Lee kâ straujšch Uhdens šchnahš
 in krahš / Las buhtu muhs nohšt rahwis: Mehš kahšchu²⁾
 Straumê ahš-eijam / In wiššai tik ne apšlihktam / In
 itt ar Warru grimstam.

3. Gohds Deewam! Kas muhs isglabbajs / Lee
 muhs ne aprijušchi / Kâ Putns no Spohsteem³⁾ pestijahš;
 Lâ patt mehš isšprukkušchi: Walgs truhzis irr; Kas warr
 muhs grahbt? Las Deewa Wahrdinšch spehš muhs glahbt /
 kas walda Semm in Debbes'.

Erhalt uns | Herr | bey deinem Wort. C. F.⁴⁾

DEEWS / paturr muhs pee tawa Wahrđ' / stahw pretti
 teem / tohs semmê spahrd' / Kas Křistu taiwu Dehlu
 leeds / Pehš wiinna Gohda-Křehšla fneeds.

1) Dzieszmu sacerejis Märtiņš Luters.

2) It kâ.

3) No cilpām.

4) Märtiņa Lutera sacerēta dziesma.

2. Kungs Jēsus Krīst / tu Deewa Dehls / Tu Kungs
pahr wisseem Rungeem leels / Glahb tawu Draudsiht /
kas ſcheit dohd Lew tawu peenahkumu Gohd'.

3. Swehts Gars / tu muhsu Patwerums / Dohd
weenā Prahtā palikt mums / Mums Behdās gribbi stahweht
flah. To Debbes-Preeku damanaht.

4. Laid tawā Semmē ne weeschahs Netiklas ſweeschas
Mahzibas: Ka tewi ſkaidri atsihtam / Pehz taweem
Wahrdeem dsihwojam.

5. Kungs / gribbi wianu Dohmas greeſt / Tahs teem
us paſchu Rakleem ſweeſt / Tohs eefſch tahs Bedres gribbi
neſt / Kur teem bij Prahts muhs eefſcha meſt.

6. Tad tee jo warrehs atsihtees / Ka tu wehl dsihwo /
muhsu Deews / Kas stahw pee ſawas Draudſibas / Kas
ween us tewi palaiſchahsi.

7. Laid tew / Deews / pawehleteem buht / No tewis
uſturreteem fluht / Keem Semmes-Rungeem wisseem
lihdj / No teem taws Gohds taps isplattihts.

Vom Begräbniß.

Nun laßt uns den Leib begraben. C. F.¹⁾

UND laideet mums to Lihki raft / Kas isgullejs to
Nahwes-Rakt' / Tai Jaunā Deenā peezeſſees / In dsihws
no Kappa ahran-ees²⁾.

2. No Semmes wiaſch irr raddijees / Par Semm
tas Semmē wehrtiſees / No Semmes atkal preeſſchā nahks /
Kad Deewa Baſuns ſkanneht ſahks.

3. Pee Deewa miht ta Dwehſeliht / No Deews irr
lizzis atpeſtiht / Zaur ſawu Dehlu Jēsu Krīst' / To tapeh
lihdams Krustā fiſt.

4. La Behdās / Sahpes / Sird-Œhti / Tee labbu
Gallu nehmuſchi / Wiaſch zeetees lihdj ar Deewa Dehl' /
Irr mirriſ / tomehrt dsihwo wehl.

¹⁾ Loti vecas katoju dziesmas pārstrādājums. Lutera to uzņēmis
savās grāmatās Michaela Veisa († 1543. g.) atdzejojumā.

²⁾ Ārā.

5. La Dwehjel' uskfatt' Engelus / Lihds Jaunai
Deenai Meefas duff; Lad Deews tohs abbi jaweenohs /
Ar Debbes-Preeku apfkaidrohs.

6. Sche buhs tas redsejs Behdu daudj; Tur kluhs
tam Preeku-Mehrs ar Kaudj / Rà Saul' in Swaignes
spihdehs winsch / Buhs muhscham swehtihds Zilwezihsch.

7. Meh's to schein gulleht pamettam / In sawu Zellu
staigajam; Skweens tà patt laid taijahs mirt: To mums
buh's arri weenreis schkirt.

8. Lo dohd mums muhsu Schehlotajs / Kas sawahm
Affnim nomakfajs / Muhs no tahs Elles pestidams: Pats
muhscham teizams / flawejam's.

Vom Jüngsten Tage und ewigem Leben.

Es ist gewislich an der Zeit. C. F. 1)

ES is teescham irr tas pehdigs Laiks / Ka Deewa
Dehls kluhs nahjis; Lad mums taps redsehts Kristus
Waigs / Kad winsch buhs sohdiht sahjis: Tur Smeekli
warren dahrgi buhs / Kad wiss no Ugguns aprihts kluhs /
Ka Deewa Rakstòs lassam.

2. Ar Basunahm buhs Trofschneis tahds / Kas ees
lihds Pasauls Gallam; Lad zeltees drih labs / launs
jebkahds / No wissahm Semmes Mallahm: Las buhs ar
wisssem Mirruscheem; Bet kas wehl dsihws no Zilwekeem /
Taps Azzu-Wirkli pahrwehrt's.

3. Us to kluhs dsirdehts nolassahm / Ko schis jeb tas
buh's strahdajs; Tur arri klausih's noteizam / Ko buhfi
runajs / gahdajs: Ko ween tu buhfi nogrehkojs / In
tomehrt wiss ne noschellojs / Scheit sawu Muhschu buhdams.

4. Ak wai! ak wai! tam Zilwekam / Kas launus
Zellus gahjis / Tam Deewa Wahrda smehjejam / Kas leelu

1) Vecas katoļu svētas dziesmas — Dies irae, dies illa —
pārveidojums.

Mantu krahjis: Tas Deewa Breekschâ ne paliks; Bet
ees no Kristus fails in pliks / Pee wisseem Welneem Ellê.

5. Dohd / Schelestibas Grahmatâ / Man tad buht
eerakstitam / Par Behrnu tawâ Walsribâ / Klucht arri
nosazshtam: Jo tu to Welnu nosohdijs / In mann' itt
gruhti atpestijs / Pee Krusta Mohkas zeesdams.

6. Tad gribbi nu mann' aisstahweht / Breeksch Deewa
bahrga Sohda / In manna Wahrda peeminneht / Ne
Kaunâ; bet eeksch Gohda: Ka man / ar Debbes-Nam-
neekem / Brihw eet eeksch taweem Nammineem / No tu
mums effi peluijs.

7. Gann manni Grehki beede mann' / Tee leef man
faukt in raudaht; Bet kad tawv saldigv Wahrds atskann /
Ka man buhs fmeet in glaudaht: Tad manna Girds no
Breeka lezz / Tapedz ka tawa Waiga Swezz / Tu man
tur likfi spihdeht.

8. Ak Jesus! nahz ne kawedams / Ar tawu Jaunu
Deenu; Mums ne tiht wairv schis Wahrgu-Nams / Mehv
nopuhsham ar weenu: Nahz nahkdams / leelajv Sohgi
nahz / In tawus Laudis pestiht fahz / No wiffa Launa /
Amen!

Morgen-Lieder.

Morgen-Lied | bey Antretung der Arbeit.

Nach der Stimme:

Nun freut euch Gottes Kinder all.

W Deewa Speht' es gribbu fahkt / In drohsch pee
fawa Dahrba nahkt: Deewv Lehvw / Deewv Dehls tas
palihds man / Deewv Swehtajv Garrinsch arridsan.

2. Lohv Dahrbus dohd pareisi dsiht / In wiff' ar
Prachtu padarriht: Ar Wiltu ne dohd strahdaht man / Zeb
arridsan ar Apnikschann'.

3. Laid aug mans Spehzijsch augumâ / In mannas
Mohkas stipprina / Ka schis mans Dahrbinsch ne fahschihst /
Ne leez man / luhdsams / welti swihst.

4. Mans Dahrbs laid labbi padohdahs / Laid daru to / kas peenahkabs: Zo schinni Wahrgu-Semmiter Meers ne buhs mannai Dwehjelei.

5. Bet sawas Uzis aisdarrijs / Tad buhs man Meerinsch Debbefis; Tur es lihds pilnam atspirgshohs / Us to es Behdäs preezajohs.

6. Deews / gribbi mannis paglabbaht / No Launa schodeen pajargah: Taws Wahrdisch buhs no mannim teifts / Scheit eefahfts / muhscham ne pabeigts.

Morgen- und Abend-Lied. C. F.

Auf die Stimme:

Herr Jesu Christ wahr Mensch und Gott.

Ad es no Rihta peezellohs / Jeb gulleht eemu Waffarös / Tu / Deews / man schaujees Brahtinnä / Ka tew bij nahft man Paligä.

2. Kad tu / Deews augstajs / palihds man / Tad irr mann Sirds in Spehka gan: Ar tewi waru pastahwet; Bes tewis buhs man puldeleht¹⁾.

3. Tew ween / pee Deenas kà pee Rafts / Es pawelohs eeksch tawas Wafks / Ar tewi gribbu fahft in beig / Ir jahkdams beigdams tewi teift.

4. Wehl taggad nahku pateikdams / Breeksch tawahms Deewa Aztinnahms / Ka tu lihds schim man stahwejs flahft / Nei manni lizzis samaitahft.

5. Es luhdsjohs tawa Dehla dehl / Tu gribbi mannis schehloht wehl / No Grehkeem manni nomasgahft / In mannu Brahtu atjaunahft.

6. Ak! peedohd / Tehws / ak! peedohd man / No es prett tewim darrijs gan: Es esmu launs in noseefsig; Tu effi schehligs / lehnprahfigs.

7. Geksch tawas Glabbaschanas nemm / Ne manni ween; bet wiffu Semm: Resohdi muhs / ne tohpi bahrgs / Muhs weenigs Paligs / Kungs in Sargš.

1) Bieži klupt, daudzredzibas veids no vārda: „pult“.

8. Es tawâs Rohkâs padohmohs / Ar Meef' in
Dwehjel pawehlohs / Ar wissu jawu Rabbadsib' / Glahb to
zaur tawu Sêehlastib'.

9. Lawâs Engels laid fahrt¹⁾ manni miht / Las spehj
to Welnu prohjam dsiht. Nemm manni Nahwes-Stundianâ /
Deewâs / tawâ Debbes-Walstibâ.

Kinder-Gebätlein / oder Morgen- und Abend-Lied. C. F.

Ach Vater! ich dein armes Kind.

Auf die Weise:

Vom Himmel hoch da komm ich her.

AR Lehws! tawâs nabbags Behrninsch nahf / Sahft
mahzitees / fo tas ne mahf! Ne prajdamâs Debbes-
Leetinnas / Ne zittas labbas Mahzibas.

2. Laid spihd tawâs Gaischums Lumfibâ / Laid nahf
tawâs Garrinsch Prahtinnâ / Las laid ifdeenas mahza
mann' / To swehtu Deewa Atsihschann'.

3. Ka tu Deewâs bihstams / mihlejams' / Ka tu tif
lehns / tahds ustizzams / Ka Kristus irr mans Pestitajs /
Kas mannu Wainu dseedinajs.

4. Dohd / ka pehz taweem Wahrinneem / Es klausu
jaweem Wezakeem; Ak! uhsturr man tohs sêehligi /
Lohs baggatigi apwehti.

5. Lohs Semmes-Kungus spehzina / Ar taweem
Spahrneem apglabba / Teems palihd / no teems ne ais-eij /
Dohd Meeru winnu Semmitel.

6. Pah mannim turri Deen' in Raff' / To sti pruw
Engelischu Raff' / Ne laun man fahdôs Grehfos frist /
To Welnu dohd no sewim fist.

7. Laid wisseem Deewa Lautinneem Teiw / Deewâs
Kungs / buht pawehleteem / Dohd man in winneem pehz
gallâ Tapt tawâ Debbes-Walstibâ.

8. Gohds tohp tew Deewam Lehwan dohts / Ir
Jesum Kristum nahfahs Gohds / Gohds Deewam Swehtam
Garrinam / Schim Laikam in pehz nahkofscham / Amen!

¹⁾ Ap, apkärt.

Christlicher Seegen.

Mein Gott und Vater segne mich. C. F.

Uns Deews in Tehws apfwehti mann' / At Jesus!
 dohd man arridsan / So pelnijs mannis labbâ: Deews
 Swehtajs Gars / apgaismo tu Fahr mannim tarvu
 Waidfianu / In mannu Dwehjel glabba: Lik ween es
 luhdsohs dahwanagt; Las Deewa Meers man dsihwo klagt.

Abend-Lieder.

Christ der du bist der helle Tag. C. F.

Tu ftaidrajs Gaischums / Jesus Krist / Pee tewim
 Tumschums ne warr mist / Tu Tehwa spohschajs Atspihdums /
 To taisnu Zellu rahdi mums.

2. Kungs Jesu Krist / pee mums paleez / To launu
 Garru no mums treez / Dohd mums scho Rakfninn'
 arridsan / Geksch tewim faldu Duffeschan'.

3. Kad muhsas Azzis aismegahs / Laid muhsa Girds
 tad modrejahs / Ar tawu Rohku waldi muhs / Lad Rauns
 in Grehks mums ne peekluhs.

4. Las Elles-Swehrs gribb saplohscht Scho muhsu
 dahrgu Dwehjelikt: Ne lau¹⁾ tam Wallas / laid tas eet /
 Us farvu tumschu Mahjas-Beet'.

5. So tu muhs effi pee-nehmis / Ar tawahms Affnims
 atpirzis: Laws Tehws to ta bij nodohmajs / Kad winsch
 muhs tew eedawanajs.

6. Dohd mums par Sargeem taggadn Lo Engellischu
 Draudfibern' / Ka mums tas Welns ne darra gruht' /
 In mums warr Meers preekisch Winna buht.

7. Lad gullam meh's / pehz tawa Praht' / Lee
 Engellischji stahw mums klagt: Tu / Deewin / buhdams
 Weens in Trihs / Scheit effi teifts / ir Debbesis.

¹⁾ NeJauj.

Fehr-Abend-Lied.

Im Thon:

Christ der du bist der helle Tag. C. F.

1. **IAS** / palbeews Deewam / nodsihwohts / Pehz
Dahrbeem kluhst swehts Wakkars dohts / Gohds Deewam /
kas irr augsti teifts / Schihs Deenas Dahrbinjch labbi beigts.

2. Es wiffa Spehta dsihwodams / In strahdadams
ir ne dsennams / Itt slahbans esmu palizzis / In wiffai
tif ne apfluffis.

3. **At!** Deews / uhsluhko scheidung / Schohs mannus
Sweedrus apfwehti / Laid tee pill tew pa Brahtinnam /
Bar Rabbu man in Luwakam.

4. Es ehdis / dschris taggadin / Mag¹⁾ spirgtaks tappis
tuhdalin / To gardu Neegu nosnaudees / To labbi buhschu
eespirdsees.

5. Itt aggru zehlees buhs man nahkt / In atkal sawu
Darbu jahkt; To Deews grihb barrams / teekams miht /
Pee mannim manna Dwehseht¹⁾.

6. **Nad** nahts / pee Nahwes Stundinnas / Las
Wakkars mannas Dsihwibas; Lad dohd man duffeht /
mihfajs Deews / Pee tewim muhscham atspirgtees.

7. Es gulleht eedams ne bihstohs / Tew mannam
Deewam pawehlohs: Seds mann' ar taweem Spahrninneem /
Glahb mann' ar taweem Engeseem.

8. Dohd eeraudsiht / bes Behdinnaahm / To Sauliht
sweikam wesselam: Lad Rihda zehlees grihbu steigt / Ar
Sird' in Wehliht tewi teift.

Ein Abend-Geegen.

Auf die Stimme:

Christe | der du bist Tag und Licht. C. F.

DEews Rungs / eeksch Debbes-Gohdibas / Tew pateiz
mannas Luhpinnas / Na tu / mans Tehws in Schehlotajs /
Mann' effi schodeen apjargajs.

¹⁾ Drus in.

2. Mans Grehku-Parads fakrahjees / To atlaid man /
 at! fchehligs Deems / Es esmu tew apfaitinajs / To dasch-
 fahrt gaujschi noraudajs.

3. Es mihli luhdssohs arridsan / Ka tu wehl gribbi
 fargahnt mann' / Laid buht tas Meeegs fchih's Rakfninnas /
 Bes Bailes in bes Breesmibas.

4. Laid stahw man flahnt taws Engelih'ts / Kas man
 par Sargu pasuhtih'ts / Ka launajs Gars warr walduhts
 flucht / Pahr mannim Spehta ne dabuht.

5. Deems Tehws / ar fawu mihlu Dehl' / Ir Swehtajs
 Gars tohp flawehts wehl / No mannim fcheitan laizigi /
 Behz muhscham jauka Debhesi.

Ein ander Abend-Lied. C. F.

In seiner eigenen Melodey.

REd / fchi Deena jau pa gallam / Wissahm Mallahm
 Deema Gohds top nodseedah'ts: Wianna Wahrdu teift in
 flaweht / Ne buhs katweht / Kam ween Mehle / kam ween
 Brahts.

2. Deems tas Sardfinch wissu-labbajs / Irr muhs
 glabbajs / Ne kahds Launums bij muhs kohst / Wiasch
 muhs gehrbis / wiasch muhs barrojs / Breesch mums
 farrojs / Wissu Melaim greesis nohst;

3. Wiasch pee Dwehseles muhs swehtijs / Schkistijs /
 wehtijs / Mums bij skaidreem Graudeem buht / Salkoht /
 augt / us augichu zerrecht / Leeti derrecht / Auglus nest /
 in swehteem flucht.

4. Tapeh'z meh's nu arri steidsam / Lewi teizam /
 Swehtih'ts irr taws swehtajs Wahrds: Deems / taws
 Wahrds / kas leels pahr leeku / Mums Dohd Breeku /
 Tas irr muhsahm Sirdim gahrds.

5. Tawu Wahrdu gribbam flaweht / Us to stahweht /
 Tas muhs muhscham ne peewils: Wiasch irr swehts; es
 esmu grehzig's: Wiasch irr spehzig's: Deems / taws
 Wahrds irr muhsa Pils.

6. Lawâ Wahrâ eesim duffeht / Gribbam fluffeht
 Sawu Dwehjel: palihdî Deews / Ka mehs dseedam tew
 bes Breesmas Gohda-Dseemas / Rihâ sweifi zehluschees.

Ein anders.

Im Thon:

Wenn wir in höchsten Nöhten sehn. C. F.

Wleez pee mums / Kungs Jesus Krist / La Lumscha
 Nakt's mums nahf uskrist / Law's swehtaj's Wahrds / ta
 ffaidra Swezz' / Laid taggadîa pah'r mums uslezz.

2. Lo Lumsib' muhfas Girds aisdenn / Ne peeminn /
 kas jaw grehkohts fenn: Peedohd / ak! schehlo dams peedohd /
 Ne eij' ar mums preefsch taivu Gohd'.

3. Mums gardi gulloht pee mums stahw / Pasarg'
 par peepefsch launu Nahw / Mums tawus Engelus peefuht' /
 Ka mums tas Welns ne warr peefluht.

4. Meh's pawelam / Deews augstaj's / tew Muhs'
 Ehtas in irr paschi few' / Dohd sweikeem Rihâ geraudsiht
 Lo jauku Saul / scho Pasaulsiht.

5. Meh's gribbam zehluschees / bes Breesm' / Lew
 dseedah't faldû Rihâ Dseem': Paklausi / Deews / paklausi
 muhs / Law's Wahrdiatsch no mums flawehts fluhs.

Ich danke dir Gott von Herzen. C. F.

Im Thon:

Werde munter mein Gemühte.

Gohds tew fazzih'ts / Deewia dahrgaj's / Ka tu /
 eefsch schis Deeninnas / No daudj Behdahm manni fargaj's /
 Jr no Welnâ Wiltibas / Zaur teem sweh eem Engeleem /
 Laweem stipreem Garrianeem / No tu man par Sargeem
 dewis / Wijs schis Labbums nahf no tewis.

2. Lew es sawus Grehkus fuhdsu / Kurrd's esmu
 peedsimmi's; Lohs man pamest gauschi luhdsu / Kas wehl
 schodeen notizzis: Pame't man to Kristus pehz / Zaur

fo ween es tohpu iwehts: Dohd man dšihwoht tew pa
Brahtam / Re leez tapt man famaitatam.

3. Glabba mann' in mannu Ehtu / Eekšč šchihš
tumščas Naksinnas! Prett ta Elles-Garra Spehtu /
In preekšč wiinna Blehdibas: Ka tas patš man ais-meegoht /
In no fewis ne sinnoht / Man nekà špehj Launa darriht /
Jeb ir wiššai manni pariht.

4. Re kau winnam mannu Meegu / Man ar Trohšni
apfaweht / Re leez arri tam pahr leeku Mann' ar Sapneem
isbeedeht: Re dohd Wallas / šcheligš Deews / Tam ar
manni blehnotees / In man Kauna-Deetas rahdiht / Tahš
preekšč šchlihtstahms Nzzims stahdiht.

5. Glahb / pehž tawas Schehlastibas / Mann ar Saim
in Behrniinneem / Breekšč ta Welna Slepawibas / In
preekšč wiinna Bestelleem / Burwjeem / Laumehm /
Ragganam / Kas warr Bohpam / Zilwekam / Kad tu
gribbi laut / gan štahdeht / Lohš famaitaht in nolahdeht.

6. Re dohd Puhšim tahdu Spehtu / Darriht kahdu
Nelaimib' / Ugguns šchaut us mannu Ehtu / Man nemt
mannu Rabbadiš / Ar fo tu mann' apšwehtijs / No winšč
dašham nolaupijs / In to šawâ Rihklê rijis; Laid tas
paleef tur / fur bijis.

7. Ru / es eemu¹⁾ šawâ Weetâ / Sawu Meegu
nogulleht; Deews / es luhdfohs šchinni Deetâ / Tu man
gribbi palihdšeht; Weenumehr man stahweht Maht / In
to Elles-Tschuhšfu raht; Tad man kaitehs itt neneeka /
Behž es eefchu Debbes-Preekâ.

Abend-Gefänglein beim Schluß.

Auf die Melodey:

Wie nach einer Wasser-Rwelle. C. F.

Mid es / Kungs / eekšč tewim duffu / Zaurâ gardâ
Weedšinnâ / In kad gull tahš Weefas kluffu / Laid ta
Sirbs buht Romodâ / Laid ta tewis eegribbahš / In eekšč
tewim preezajahš / Gefam Saulit' augšham dohdahš / In
ikweens no Meega mohdahš.

¹⁾ Eju (senâka forma: eemu).

2. Tehws / kas augstā Debbestinnā / Laid tavs
Wahrds tohp gohdinahts / Laid nahf taiva Walfstibinna /
Lai notihf tavs ſchehligs Brahts / Dohd mums Raiſiht
allaſchin / Pamett muhfu Paradiin' / Ne leez tapt mums
Rahrdinahteem; Bet no Launa Paſargahhteem.

Reiſe- und Wiegen-Lied.

Schuhplä-Dzeefminna. Wiegen- Liedlein. C. F.

In ſeiner eigenen Meloden.

Behrin mihlajs / Deewa ſtahdihts / Deewa dohts /
no Deewa rahdihts; Lā no tewim daudſinahs: /:

2. Las Deews augſtajs / kas tew' raddijs / Las tew
ſwehtihs / tas tew' waddihs / In pa Gohdahm audſinahs: /:

3. Kluffi / duffi / Kriſtus Rohkās / Kas par tewi
zeetis Mohkas / Beſtijs tawu Dwehſeliht: /:

4. Lewi ſarga Engeliſchi / Deewa ſtippree Sullainiſchi /
Kluffi / duffi Selteniht: /:

Anhang ettliger neuer Lieder.

Ein Dank-Lied.

Nun danket alle **G**ott | mit Herzen |
etc. C. F.¹⁾

1. Lid Deewu wiſſi lihdi un teiz. / kas wiſſās
Weetās Spehj darriht / kad tam tihf / tik leelas augſtas
Leetas / No Mahtes Weefinnahm muhs dſihwus uſturrejs /
Kas wiſſu Labbu mums wehl taggad norrehlejs.

¹⁾ Dziemū sacerējis M. Rinkarts (M. Rinckart † 1649. g.),
mācītājs Eislebenē. Meldija no muzikas direktora Johanna Krūgera
(Johann Crüger) Berlinē.

2. Las wissu-mihlajs Deews dohd Preetu muhfahm
 Sirdim / In ka no Neera ween mehš řawu muhřhu
 řirdim / Laid paleef iwiař pee mums ar řawu řehlařtib' /
 Laid peřti muhř no Ľaum' / in nogreeřķ Relaimib'.

3. Ľam Ľehwam pateizam no Sirds / řif ween mehř
 warram / Ľam Dehřam arriřřan / in Deewam řwehřam
 Ľarram: řehhř řrihř: řas weens patř Deews / laid
 řlawe muhřu Ľals / řam newa řeřařřums / řam arri ne
 buhř řals.

Saturš.

	Lapp.
Apcerējums par Kristapa Fūrekera mūžu un viņa literārisko darbību	3
Fūrekera mūžš	5
Fūrekera dziesmas	10
Kristapa Fūrekera dziesmu izlase	13
UUhž tu Laušchu Vestitajš	15
UO Debbešim buhš man atnešt	15
RUug / Debbeš Vulkš no Engefeem	17
MEhš Deewa Kunga flawejam	17
DEwš / palihdž jaunu Gaddu sahft	18
KRistus / kaš muhš swehtuš darr'	19
EJm' apraudam / Ur Waimannahm	20
UR! schlihtajš Deewa Jehrinsch	21
KRistus leelâ Traufschann'	21
KRistus augšcham dohdahš	22
KRistus augšcham brauziš	24
KRistus brauz uš augšchu	24
UR! Swehtajš Gars / mehš luhdšamees	24
DEwš Swehtajš Gars / nahž pee mums flahft	25
GOhdš Deewam ween ar Pateifschan'	26
TEw Deewam Tehwam pateizam	26
DEwš muhšu Tehwš eelšch Debbešim	27
EE dšilkâš Behdâš nosauzohš	28
EE sawus Grehtuš fuhdšohš	29
DEwš Kungs / mehš flawejam	30
VEhž tewim šauzu / Jesus Krist	31
UO Deew' es ne atkahpšchohš	32
RU ipohšchi spihd mans JEULJNECH /	35
RUngš / es uš tewi palaujohš	36

	Lapp.
KAD Behdas laujchahs us mums brukt	37
JEU / tas dohd Preeku	37
AR Deews! no Debbes usluhko!	38
DEWS Kungs ir muhsa stippra Pils	39
NE buhtu Deewinsch pee mums klast	41
DEEWS / paturr muhs pee tawa Wahrb'	41
EAD laideet mums to Lihki raft	42
SEHS teescham irr tas pehdigs Laiks	43
AR Deewa Spehl' es gribbu sahkt	44
KAD es no Rihta peezeellohs	45
AR Sehws! taws nabbags Behrninsch nahf	46
MANS Deews in Sehws apfwehti mann'	47
EU skaidrajs Gaischums / Jesus Krist	47
EAS / paldeews Deewam / nodsihwohts	48
DEWS Kungs / eefsch Debbes-Gohdibas	48
REDj / schi Deena jau pa gallam	49
PAleez pee mums / Kungs Jesus Krist	50
GOhds tew sazihts / Deewin dahrgajs	50
PAid es / Kungs / eefsch tewim dussu	51
BEhrnin mihlajs / Deewa stahdihits	52
PAid Deewu wiffi lihds	52

L6722

Rakstnieku sejas

Serijs skolai un jaunatnei A. Dauges un V. Plūdoņa redakcijā.
Rakstnieku darbu izlases originalrakstībā un apcerējumi.

- Nr. 1. Juris Mancells. Ar cand. phil. M. Endzelnes ievadu.
- Nr. 2. Kristaps Fūrekers. Ar doc. L. Bērziņa ievadu.
- Nr. 3. Ernsts Glūks. Ar prof. P. Šmita ievadu.
- Nr. 4. Ansis Līventals. Ar Alfr. Gobas ievadu.
- Nr. 5. Ansis Leitans. Ar Alfr. Gobas ievadu.
- Nr. 6. Jēkabs Zvaigznīte. Ar Alfr. Gobas ievadu.
- Nr. 7. Kārlis Hugenberģers. Ar doc. L. Bērziņa ievadu.
- Nr. 8. Jēkabs Lundberģis. Ar Alfr. Gobas ievadu.
- Nr. 9. Juris Nelķens. Ar Alfr. Gobas ievadu.
- Nr. 10. Fridrihs Mālberģis. Ar Alfreda Gobas ievadu.
- Nr. 11. Jēkabs Lautenbachs. Ar A. Dauges ievadu.

Talākie numuri, veltīti vecākiem mūsu rakstniekiem, iznāks
nāk. gada sākumā.

Akc. sab. Valters un Rapa

7. OKT. 1927

26722

LATVIJAS NACIONĀLA BIBLIOTEKA

0305031899